

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

AMERICAN HOME

AMERISKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

Serving in Ohio and Nationwide, over 200,000 American-Slovenians
Vol. 98 - No. 24 (USPS 024100)

AMERIŠKA DOMOVINA, JUNE 13, 1996

ISSN Number 0164-68X

60¢

Clintons greet Slovenian dignitaries

The principal task of any ambassador is to develop as close ties as possible with the leadership of the country to which he is accredited. Slovenia's Ambassador to the United States Dr. Ernest Petric and his wife Silvestra are shown above in an official White House photo with President and Mrs. Clinton during one of the Ambassador's frequent White House visits.

Incidentally, this Friday morning Honorary Consul Dr. Karl Bonutti will attend a meeting in the White House hosted by President Clinton with representatives of various American nationality groups. The meeting is from 9 to 12 noon and includes a luncheon.
— Rudolph M. Susel

Pope "encourages" Slovenia

Pope kisses Slovenian soil

VATICAN CITY - During his regular audience May 22 in St. Peter's Square Pope John Paul II spoke about his recent pastoral visit to Slovenia, "a nation," he said, "situated between the martyred Balkan region and the rest of Europe, which I wanted to encourage along the path of full freedom and peace."

Reminding the 17,000 pilgrims present that the Slovenian people received Christianity 1,250 years ago, he affirmed that "the Christian faith has shaped the character and culture of the Slovenian people, as has also happened in numerous nations of Europe and the rest of the world."

"The Slovenian culture," he continued, "is ancient, and it has an evident western character in both the field of science and that of popular traditions. This has been experienced clearly in liturgical celebrations; furthermore, it was established, indeed, in the unforgettable meeting with youth in Postojna."

The Pope concluded by thanking the Slovenians "who remembered my birthday. I am grateful for their expressions of benevolence, and especially for their prayers, with which they showed me their affectionate communion."

Thanks to Marie Burgar for this article from the Long Island Catholic.

Pope says Thanks

"On return from my pastoral visit to my dear Slovenian people, I wish to express to you and the entire church community my sincere gratitude for the cordial hospitality and for the experience of the liturgical solemnity."

"I especially appreciate the caring organization which contributed to the great success of my apostolic journey. I beg the Lord from my heart that through the maternal intercession of Mary Help of Christians He grant rich heavenly gifts and help. I am glad to send all of you a special blessing as a sign of my lasting good will."

—Pope John Paul II

Similar messages were sent to Bishop Kramberger of Maribor and Bishop Pirih of Koper.
—Joe Zelle

Highlights of Slovenian Cathedral doors project which enters its final stages

On May 30th, the general public was informed about the proposed project of bronze relief's cast on the doors of the Ljubljana Cathedral (Ljubljanska stolnica) in the archdiocese of Ljubljana, Slovenia.

The primary reason for this project is to have specific religious art work in a visual format to commemorate the momentous historic pastoral and state visit to the Republic of Slovenia by Pope Paul John II (May 17-19) and the 1,250 years of Christianity in Slovenia. The Ljubljanska stolnica will therefore become the first Catholic church in Slovenia to be decorated with bronze relief's cast on its doors.

The project is divided into two segments. The first incorporates the front set of doors to display the 1,250 years of Christianity in Slovenia. Highlighted features include the conversion and baptism of Princes Gorazd and Hotimir (746 AD), the first Slovenian Catholic Church (*Gospa Sveta*), SS. Cyril and Methodius, the Slavic Apostles, Bishops Anton Martin Slomsek and Frederick Baraga.

Other historical points include the first authenticated words in the Slovenian

language (The Monuments of Friesing), the invasion of the Turks, to more recent times in the tragedies of Kocevski Rog and Teharje.

The side doors highlight the second segment. The focus is on the archbishops and bishops of Slovenia in the 20th century, including bishop Gregor Rozman. Bishop Rozman came to symbolize the plight of Slovenian refugees who were scattered around the world in the 1940s, 50s, and early 60s. It is interesting to note that, excluding Bishop Jeglic, each archbishop or bishop of the diocese of Ljubljana in the 20th century, was either exiled, jailed, tortured, or became a refugee.

Slovenian communities around the world were requested to participate in this endeavor. The Slovenian American Council (SAC) accepted the responsibility of coordinating the efforts for the American Slovenian communities with a targeted goal of \$10,000.00.

SAC is pleased to announce that effective June 10, \$14,950.00 has been raised with over 90 donors responding to this appeal. To ensure integrity of the project, all incoming envelopes are verified by two people.

An audit will occur at the end of the campaign. All donors will receive an acknowledgment card to further ensure accountability.

Around July 23, Father John Kumse, pastor of St. Mary of the Assumption Parish in Cleveland, will personally present a certified bank check of raised funds to Archbishop A. Sustar of Ljubljana, Slovenia, for the doors project.

We therefore request that any additional donations should be made payable by check or money order only to: **St. Mary's Church, Cathedral Doors**. Mail to St. Mary's Church, Attn: Cathedral Doors, 15519 Holmes Ave., Cleveland, OH 44110.

Please DO NOT forward any cash in the mail for obvious safety reasons. A list of donor names will be provided in the future.

We also thank Father Lavrich in the state of Kansas plus the American Slovenian Community in the Chicago area for raising funds on their own initiative.

Any concerns on this matter are to be directed to S. Kuhar, treasurer, Slovenian American Council (216) 585-1360 after 6 p.m.

Stane Kuhar
Treasurer, SAC

Jim's Journal

By Jim Debevec

tell if he's a good Slovenian. Here are some of the answers.

1. -- Only watches the news at noon on channel 8 in Cleveland to see the Slovenian news anchor Dick Russ.

2. -- Favorite sports commentator is John Telich Jr., -- also on channel 8.

3. -- Knows the difference between Slovenia, Slovakia, and Slavonia.

4. -- Can attest to the fact that a button box is not a place to store buttons.

5. -- Never buys a "light" beer. Instead will pour half a bottle of regular beer into a glass, then fill the rest with water, thereby saving a bundle in the process.

6. -- Doesn't know what a bank "withdrawal" slip looks like -- nor what it's used for.

7. -- Thinks Moses came down from Mt. Olive and handed the "saved" people an accordion.

8. -- Never throws away "junk mail" because the envelope can be re-used, along with the back of the form letters, to write short notes or letters, thereby saving the cost of purchasing personalized stationery.

9. -- Reuses paper towels at least a dozen times -- until the paper becomes too thin to dry any more, then it's used as a shoeshine rag, then when it becomes a raggedy-colored brown, it's used again in the garden as a mulch and finally in early spring, as potting soil.

10. -- Even though they are 100% American, feels proud when one of the Slovenian athletes does well in the Winter or Summer Olympics, because the Country is so small, feels it deserves some support, too.

11. -- Gets mad when Tony Petkovsek talks over a polka record on the radio because they'd rather tape-record it than spend the money to purchase the song.

12. -- Thinks Benjamin Franklin was speaking to them personally when he wrote, "A penny saved, is a penny earned."

13. -- Has 50 cans of unfinished paint cans in the garage with 1/2-inch of paint left in each one. When 40 years from now, he'll finally be able to use one of the cans, he'll be the happiest person alive!

14. Favorite season is not winter, summer, spring, or fall, but *between* seasons when you don't have to run the air conditioner, nor the furnace.

15. -- Reads the restaurant menu from right to left.

16. -- Only watches "reruns" on TV, thinking somehow it's cheaper.

17. -- Catches an ant, spends six months making a collar for it, then presents it to an offspring as a birthday present, telling him it's a miniature dog.

18. -- Wears 3 pairs of long-john underwear to bed in the winter so the thermostat can be kept at 55.

19. -- Thinks all major league baseball players are overpaid.

20. -- Only reads the "American Home" newspaper at other people's homes, or at the library.

21. -- For breakfast has a piece of toast and a cup of coffee brewed from last week's coffee grounds which were carefully dried up and mixed with chicory to add a fresh flavor.

22. -- Announces he quit smoking so when he has the urge for a puff, has to borrow a ciggie from someone else.

23. -- Drives 20 miles past 5 churches to attend Mass at a "Slovenian" church on Sunday.

24. -- Loves his children more than anything else in the world.

If you meet all of these standards, then, my friend, congratulations, you're a good Slovenian.

"Tonto warned me not to call him hudič."

People do not lack strength; they lack will. —Victor Hugo

100 WORDS MORE OR LESS by John Mercina

MY DAD AND THE TYPEWRITER!

He was a typical emigrant father who found many faults with his children, seldom praised them and hardly ever communicated or "bonded" with them. You had to imagine that he loved you, for his vocabulary apparently did not contain the words - I LOVE YOU.

The war came and yours truly joined the Army, leaving home for the very first time. It was then that my father sat in front of the old manual typewriter in my deserted room and learned to type - in order to write letters to me. At first, three or four short sentences filled the page, followed by full pages of typed material - short stories from AD, anecdotes and jokes - all depicting the life that my father lived as a child. He expressed his love for me using a typewriter and for the first time in my life I understood that my father loved me very much.

Dad is in heaven now, probably as stubborn as he ever was. But he is also full of love. **HAVE A HAPPY FATHERS'S DAY, DAD!**

"At this time, we would like to ask all those traveling with small children to reconsider."

Specialists in Corrective Hair Coloring

tina & brenda's

HAIR SALON

5216 Wilson Mills Rd. Richmond Hts., Ohio 44143

461-7989 / 461-0623

EUCLID TRAVEL

22078 Lake Shore Blvd Euclid, OH 44123 — 261-1050 —

CondoConnection
a division of EUCLID TRAVEL

Your exclusive agent for "suite" savings!
Myrtle Beach * Kiawah * Hilton Head
Florida * the Caribbean!

Moderate to luxurious, all sizes, amenities, services!
Rent by day, week, month or more! You owe it to yourself to call EUCLID TRAVEL first!

KATHY
216-261-1050 * FAX 216-261-1054

INTERNATIONAL PROGRAM

1560 on Your A.M. Dial on WATJ

Your Host **Mario Kavcic**
American and International Selections
Saturdays at Noon . . .

1560 WATJ • Box 776 • Chardon, Ohio 44024
(216) 286-1560 • 1-800-946-1560
Fax (216) 286-2727

Now that Art Modell has taken his football to greener pastures, do you ever wonder why there was such a big fuss about the City of Cleveland demanding that he leave the "Browns" name behind? The continuity of the Browns is gone. The team that Jim Brown and Bernie Kosar and the "Kardiac Kids", and Paul Brown with Dante Lavelli played for, have moved to another city.

When we get another team, it will either be an expansion team or another one that no one else wanted. So what did the Cleveland Mayor gain by insisting that the sobriquet remain behind? My feeling is that he got snookered, just the way the fans have been for the past 20 years.

Three cheers for Ohio Governor George Voinovich who demanded his airplane leave the airport in Columbus, Ohio despite warnings from the Secret Service in the control tower advising him not to take-off for seven hours because President Clinton was in town. Every once in a while a little moxie is an admirable quality.

Another unnoticed hero is the former Slovenian athlete who was flown in to Cleveland by Cocoa-Cola to help carry the Olympic torch a few hundred yards on Monday from Cleveland State Park by the shores of Lake Erie and E. 79th Street, up the incline to the former Nike barracks along the Shoreway in Bratenahl. He was in an accident and lost both legs. He carried the torch while at the same time he had to use his arms to propel his wheelchair along the designated route.

A half hour later, while telling of his experience at the American Home newspaper, he remarked, in Slovenian, "I was just starting to get used to it, when I had to pass the torch on to the next person." A wonderful man and a real hero who went about his business determined, yet almost unnoticed.

He said Slovenia has a good chance in the rowing competition at the Olympic Games as well as the female hurdles.

John Mercina once asked me how a person can

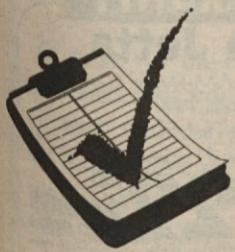
St. Clair Pensioners News

About this time of year is when we think about rolling up our sleeves to get ready to do our Annual Spring House Cleaning. Open up the windows and doors... let out the old stale winter air and let the Fresh Spring Breezes in.

Next we start the cleaning process, beginning from one end of the house and going through until all is spanking clean. I can already smell the exhilarating breezes of freshness. Sounds great and this was the routine in our better years.

So, what is different now? Sure we are a few years older, but the work is still the same. True, very true, but as the saying goes, "The spirit is willing, but the joints have rusted somewhat and even squeak a little, too."

Now that I am alone, I start out by studying each area, anxious to find the easiest way to get the job done. With paper and pencil in hand, I begin.

I look, I think, and I study each step. It has to be just right. But no matter how hard I plan or think (which is

becoming more difficult as I grow older), there just doesn't seem to be a better way.

Next step, should I hire someone to do the work? No... because I know it will not be done as good as I can do it; so I think. So there I am, back from where I started. Need to start looking and thinking again.

Hm, looking at the clock, I realize that I had better work on my Pensioners Report if I want to meet the press deadline. So, let's put this house cleaning project aside for now. Maybe by next month I just might come up with some brilliant plan... or maybe one of my readers will come up with a Super plan. I'll have to just wait and see and maybe by then the rain will ease up... and... and but gee, by then it probably will get so darn hot... and who wants to work when it's hot?

The Report

Well, here we are. This is the month of June, and midway through the year of 1996, still chugging along and growing older.

As I reported last month, a group of our members elected to visit Windsor, Canada again. The date was May 9th. As I was not able to go along, I anxiously waited to hear a report of the trip. I wondered whether there would be any big win-

ners. Was the weather good? Did they have a good luncheon? Did they miss me? Hmm. Miss me? Evidently not. All I heard was that it was one of the best tours yet. Can you believe it? Just kidding about being missed.

There were no big winners, but it was a lot of fun. The ride both there and back was most enjoyable. Music was provided by Joe Zgonc, and of course, singing, and more singing. It was a happy gang. They told me that there was not one dull moment. Dull moment? Could they have been referring to me?

Thanks to Frances Karnak for planning another excellent tour. As usual she also provided the goodies of candy and home-made cookies.

I was informed that Rose Poprik had her corrective knee surgery and is scheduled for therapy. It is hoped that the corrective work will help her to get back on her feet again, soon.

Margaret Kaus has been receiving therapy after similar surgery. I have not had any recent reports on her progress. It has been a long stretch for her, also. She, too, hopefully, will soon be rewarded with improved mobility.

Frank Kern went through a series of setbacks after his surgery. He is now at the

Gateway Nursing Home and I understand is making steady progress in his recovery. We hope to hear that he will be returning home, soon.

Both Stanley Martincic and his sister, Josephine Bradach were admitted to the Cleveland Clinic on the same day, May 21st. Stan plagued with Parkinson's, needed closer monitoring of his needs. Josephine, in helping Stan while still at home, fell and fractured her hip and needed to have surgery. Both, later, were transferred to a nursing home, and currently arrangements are being made for transfer to another facility. In the meantime, your cards can be sent to their home address.

The breezes of the whispering winds inform me that Joe and Ann Zgonc will be celebrating their 56th wedding anniversary this month. Wonderful news! Unfortunately those same whispering winds failed to give me the June date. Our most sincere congratulations to this wonderful couple. We hope that each additional year will be both healthy and happy for you. A great couple, always willing to help, always with a smile.

The big annual coming event is the picnic of the Federation of Senior Citizens. The date this year is **Wednesday, August 21st** and will be held at the Heath Road SNPJ Picnic Grounds. This event has become an ever increasing popular pic-

Perhaps the most valuable result of all education is the ability to make yourself do the thing you have to do, when it ought to be done, whether you like it or not. --Thomas Huxley

What you do speaks so loudly that I cannot hear what you say. --Ralph Waldo Emerson

Minor surgery is surgery someone else is having. --J. Carl Cook

nic. It is not too early to plan to attend. So mark your calendar. Tickets for the dinner are already in the hands of the various Pensioner Clubs. Get your tickets soon.

June 25th marks the 5th anniversary of *Slovenia's Independence*.

A gala celebration will take place at the St. Clair Slovenian National Home. There will be a symposium in the afternoon. A Mass of celebration for the people of Slovenia will follow at 6 p.m. Celebrant will be our own bishop A. Edward Pevec. All are welcome.

The evening reception at 7 p.m. will feature a buffet table and open bar. Tickets for the evening reception are available at \$10.00. Help make this a gala event by attending.

Our coming meeting is scheduled for Thursday, June 20th. Members requested that we bring out the Bingo cards for a few games after the meeting. Bring along your loose change. The place is The Eddie Kenik Room. Meeting is scheduled to begin at 1 p.m. See you there.

--Stanley J. Frank

RUDY'S
Quality Meats
Inc.
31728 Vine St.,
Willowick
943-5490

All Pork	
City Chicken	\$2.99 lb.
Lean Beef	
Cube Steaks	\$2.59 lb.
Lean Ground 1/4 lb.	
Beef Patties	\$1.99 lb.
Kahn's All Beef Super Dogs 1/4 lb.	\$2.99 lb.

News from Slovenians of New England

The Slovenians of Massachusetts are striving to get together with the Slovenians of Connecticut. It's hard pulling this group together since people are 2 to 3 hours apart.

Miss Dubravka Tomsic, who is a very famous Slovenian pianist will give a recital in Cleveland next April. I hope the American Home gives her good press as she is one of the most outstanding pianists of our time. I never miss her concerts as she is in the New England area at least 1 to 2 times a year.

Jeanne Lavrich Maloney,
Sudbury, Mass 01776

Summer Specials !!!

Available Only At: **EMBE** MAIL BOXES ETC.
25931 Euclid
Phone: 289-3722
Hours: Mon-Fri 8:30 am - 7 pm
Sat 10 am - 4 pm
Sun: 12 noon - 4 pm

East-Side Office:
Euclid-Richmond Shopping Center

COPIES & MORE

It's Not What We Do. It's How We Do.™

\$1.00 OFF
UPS Ground Service
\$5.00 Minimum Order
Authorized UPS Shipping Outlet

20% OFF
Laminating

Our service doesn't end when you've finished making copies. We also offer a full line of laminating services - perfect for your business proposals, presentations, or special projects. At Mail Boxes Etc.®, we know a copy is more than just a copy. So, our Centers are equipped with high quality, regularly maintained copy machines so your copies will be clean, crisp and clear.

EMBE MAIL BOXES ETC.
Expires July 31, 1996 • Not Valid With Other Offers

EMBE MAIL BOXES ETC.
Available Only At: 1922 Snow Road
Expires July 31, 1996 • Not Valid With Other Offers

Quality **Konica** Copies
3¢ COPIES

Limit 500 per person
One Side, 20# White Bond,
8 1/2 x 11", Self Service

EMBE MAIL BOXES ETC.
Expires July 31, 1996 • Not Valid With Other Offers

24 Hour Access
We realize your copy needs don't end when our Center closes for the night. Now, it's easy to get 24 hour access to our top quality copiers.

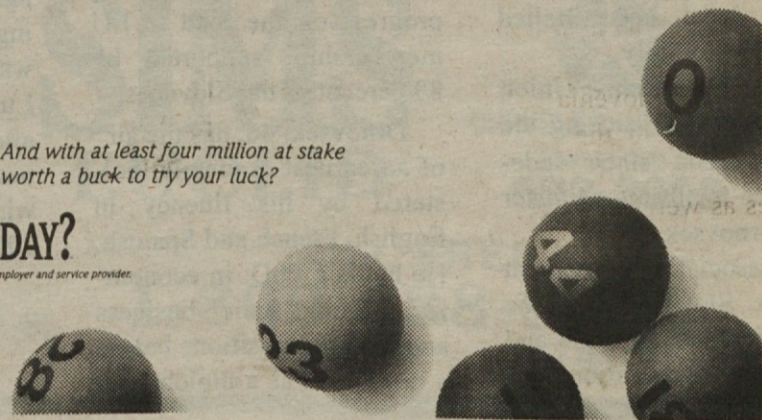
We accept and recycle your clean, loose packaging peanuts.

OUR GAME PAYS YOU MILLIONS EVEN IF YOU CAN'T PITCH, HIT OR FIELD

All it takes to win Super Lotto is luck! And with at least four million at stake every Wednesday and Saturday, isn't it worth a buck to try your luck?

FEEL LUCKY TODAY?

The Ohio Lottery Commission is an equal opportunity employer and service provider.

John Petrics observe 60 wedded years

by STANE KUJAR

In a quiet section in the North Collinwood neighborhood in Cleveland, Ohio a special couple from St. Mary of the Assumption Parish celebrated their 60th wedding anniversary on June 6.

I am referring to **John and Mary Petric**.

In an ever changing world where commitment and dedication of a couple to one another may be merely a string of words that has no meaning nor depth, John and Mary provide a role model for many young couples through the joys and sorrows as a married couple firmly rooted to one another.

Sixty years may seem like a long time, but it is really only a fragment in comparison to the history of mankind.

Over the past 60 years John and Mary have watched the world change and marvel at the many wonderful things that have occurred: landing a man on the moon, personal computers, CD-ROMS, etc.

Yet despite these advances John and Mary would both tell you that mankind still does not seem to be at peace with itself.

The glue that has held 60 years of marriage together has been the deep commitment to the Catholic faith.

John and Mary have, in the biblical sense of the term, come to serve and not be served. From school functions to parish festivals, spiritual services and working on behalf of the beatification

causes of Bishops Anton Martin Slomsek and Frederic Baraga, to supporting a host of community cultural and social events.

Like so many parents John and Mary made many sacrifices to provide for the education of their children at Catholic grade schools, and high schools, often working two and three jobs to make ends meet.

To John and Mary, we wish you many more years of God's blessings together. *Ad Multos Annos!*

Slovenia Battles to Join Prestigious European Union

Five years ago when Slovenia extricated itself from Yugoslavia after a brutal ten-day war, it must have believed its biggest battles were over.

The tiny, pretty alpine republic emerged as the darling of the West: a plucky little David which had stood up to the Goliath of the mighty Yugoslav Army and at a relatively painless price, compared to the blood-bath which followed in Croatia and Bosnia, won statehood.

The new nation seemed to have all the credentials to claim its place in the new Europe. It had been the most economically successful and westernized of the former Yugoslav republics. The Catholic country of slightly more than two million people is a homogeneous state without the significant Serb or other minorities which caused ethnic tensions elsewhere.

In former Yugoslavia Slovenes had a reputation for hard work and intelligence that many small peoples have developed to avoid their identities being swamped by more populous neighbors. So it came as a shock to Slovenia that its attempts to get closer to Europe have been stalled since 1994 by Italy.

The European Union question is now causing the biggest crisis since independence for Prime Minister Janez Drnovsek.

An association agreement between Slovenia and the EU, which sets up trade and diplomatic cooperation and

is seen as a forerunner to full membership, was initialed in June 1995 but has not yet been signed because of the objections from Rome.

Italy has demanded compensation for Italian residents of Slovenia who fled at the end of the Second World War and whose property, mainly in the Istria region, was confiscated by the communist government of Yugoslavia.

Rome also objects to a Slovene law which prohibits foreigners owning property. The Slovene parliament has compromised by approving proposals to give full property rights to foreigners after three years of residence. With entry into the EU all restrictions would disappear.

The dispute has already claimed political casualties. In mid-May accusations that he had mishandled the EU issue forced the resignation of Foreign Minister Zoran Thaler and put further pressure on Drnovsek's fragile coalition. It holds 45 of the 90 seats in parliament.

For Drnovsek, facing a general election in the autumn, the crisis may turn out to be a blessing in disguise if he can demonstrate that he is finally making progress on the road to EU membership, supported by 80 percent of the Slovenes.

Drnovsek, 46, has the air of an earnest academic, bolstered by his fluency in English, French and Spanish. He holds a PhD. in economics and held senior business and banking positions before a brief spell as a diplomat in

Slovenia's Prime Minister Janez Drnovsek

Cairo.

He embarked on a political career in 1986 when he was elected to the Slovene parliament. He quickly went on to the federal parliament. He was popular throughout former Yugoslavia as the leader of its collective presidency from May 1989 to May 1990, acting in the balanced and tolerant manner that went out of fashion with his Serb successor in the year preceding the war.

His habit of speaking in measured terms conceals a toughness and readiness to fight for a principled stand.

Optimistic officials believe that Slovenia and the EU could sign the associate agreement at the next meeting of EU foreign ministers which was on 10-11 June in Luxembourg. This would allow the country to formally apply to join in 1998, with possible membership in 2001.

Thanks to Mario Kavcic of WATJ for submitting this informative article.

Happy Father's Day

to a Great Father, Grandfather, Uncle ... and good friend,

MICKEY SADOWSKY

AND

his son-in-law

JERRY ROVANSEK

with love from ALL THE FAMILY

--Emilee and Rikk

Join Fantje na Vasi on tour to Lemont

Anyone interested in joining the Fantje na Vasi on a bus trip to the new Slovenian Cultural Center in Lemont, Illinois still has time to sign up. The bus will depart on Saturday morning, June 22nd, and return on Sunday evening, June 23rd.

For further information, please contact John Srsen at 944-5709 or Tom Slak at 381-7718.

1996 Volkswagen Golf

Stk. # 6450

- Automatic
- 4 Dr. • Air
- Premium Am/FM St. Cass.
- Power Sunroof

\$15,589

10 YEAR 100,000 WARRANTY

1996 Volkswagen Jetta

Stk. #3006

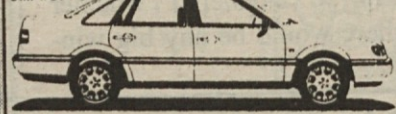
- Air • AM/FM St. Cass
- Metallic Paint
- Anti-Theft Syst
- Central Locking

\$222 MO. 24 MOS. ZERO DOWN

24 mo. closed end lease. Refundable sec. deposit, 1st mo. payment \$450. Acquisition fee due on delivery. Customer responsible for excess wear & tear & mileage in excess of 10,000 mi. per year at 15¢ per mile. With approved credit. Option to purchase at lease end. Plus tax. Ends 5-31-96. Total payment = 24 x payment. Includes assignment of rebate to dealer.

1996 Volkswagen Passat

Stk. #6978

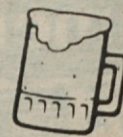
- GLX • Auto
- Air • V6 • Pwr Sunroof
- Alum. Wheel • Metallic Paint

\$339 MO. 24 MONTH ZERO DOWN

24 mo. closed end lease. Refundable sec. deposit, 1st mo. payment \$450. Acquisition fee due on delivery. Customer responsible for excess wear & tear & mileage in excess of 10,000 mi. per year at 15¢ per mile. With approved credit. Option to purchase at lease end. Plus tax. Ends 5-31-96. Total payment = 24 x payment. Includes assignment of rebate to dealer.

ED PIKE

Open Mon. & Thurs. Till 9 pm Tues, Wed, Fri. & Sat. Till 7 pm
9647 Mentor Ave., Mentor, Ohio 942-3191 • 357-7533

STOP IN AT

BRONKO'S

Drive-In Beverage

510 E. 200th St.

Euclid, Ohio 44119

— 531-8844 —

Imported Slovenian Wines

Chalet Debonne Vineyards
Domestic and Imported Beer & Wines

— OHIO LOTTERY —

Open Mon. - Thur. 10 a.m. - 10 p.m.

Friday - Saturday 10 a.m. - 10 p.m.

Sunday (no wines sold) 11 a.m. - 5 p.m.

Owner: David Heuer

Everyone invited to annual KSKJ Day at Pristava

The 45th Annual Ohio KSKJ Day will be held on Sunday, June 23rd at the Slovenska Pristava (Slovenian Recreational Center) in Harpersfield, Ohio. It is sponsored by the Ohio Federation of American Slovenian Catholic Union Lodges as a social event for all KSKJ members, their families, and friends.

Everyone is kindly invited to come and join the get-together to renew old acquaintances and enjoy good fellowship.

There will be music for your listening and dancing pleasure.

Food and liquid refreshments will be available. A Bake Sale will feature home-made delicacies by the members. Free refreshment tickets worth one dollar will be given to children 0 to 14 years of age, until 5 p.m. Games and contests for children will begin at 3 p.m.; there will also be a *balinca* tournament again this year.

The picnic is from 12 noon to 8 p.m. and admission and parking are free.

Publicity Committee
Joseph F. Rigler

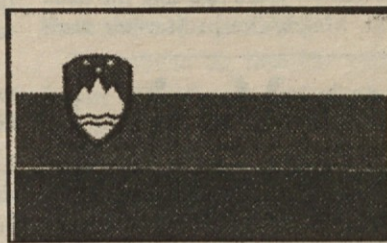
Help Celebrate Slovenia's Independence

The "Slovene Community of Cleveland" invites you to a day of celebration to commemorate the 5th Anniversary of Independence of the Republic of Slovenia on Tuesday, June 25, at the St. Clair Slovenian National Home.

There will be a gala reception from 7:00 to 9:00 p.m., featuring entertainment by Fantje na Vasi, Glasbena Matica, Jadran, Lake Erie Button Boxers, Zarja, and other cultural groups. Principal speakers will be Slovenia's Ambassador, Dr. Ernest Petric and a minister from the Slovenian government.

The reception will feature a buffet table of delicious food and an open bar where wine, beer, and soda will be served.

Evening reception tickets are \$10 and are available at any of the seven Slovenian Halls in the Cleveland area, the Polka Hall of Fame, Tivoli Imports, AMLA office, listed cultural groups, or by calling Betty Rotar at 481-3187.

A free and interesting afternoon symposium will be held from 1:30 to 4:00 p.m. entitled "Slovenia: Past, Present, and Future." Panelist speakers will be Dr. Bogdan Novak, Prof. of History, Toledo Univ.; Dr. Carol Rogel, Prof. of History, Ohio State Univ.; Dr. Rudy Susel,

Slovenian editor of American Home newspaper; Prof. Vinko Lipovec, Historian; Dr. Pavel Borstnik, Voice of America; and Dr. Ernest Petric, Slovenia's Ambassador to USA. Moderator will be Father Kosem, pastor, St. Jude's Church, Elyria.

A Mass of celebration for the people of Slovenia will be held at 6 p.m. at the Slovene Hall. Principal celebrant will be Bishop A. Edward Pevec.

This is a special occasion for all who have an abiding interest in Slovenia, and its success and future prospects as a nation of free and independent people. We look forward to having you join us for this memorable celebration.

For the planning committee:
Charles Ipavec, Chairman

Twenty-one salutes have existed since at least the sixteenth century, but the number of guns fired evolved gradually and inconsistently from country to country.

To All Members of Holy Family Society:

In order to have a successful convention, the Supreme Board asks that you submit in writing any business that you may wish to have considered by the Convention. If you or your lodge have any problems or if you can offer any suggestions which will enable your Society to be of more service to our members, please let us know. Just submit your requests or proposals in writing to me here at the Home Office by July 10th, 1996 so they may be presented to the Supreme Board at its pre-convention and semi-annual meeting which will be held here at the Home Office on Tuesday, July 23rd, 1996.

Thank you for your continuing cooperation.
Fraternally yours,
Holy Family Society-USA
Robert M. Kochevar
President

In Memory

Mr. and Mrs. Edward Kralic of Chardon, Ohio donated \$25.00 to the American Home newspaper in memory of her parents, **Katherine and Joseph Champa.**

'Carminan Burana' postponed

The scheduled television broadcast of Carl Orff's cantata, "Carmina Burana," on WVIZ-TV25 in Cleveland as performed by Slovenian choral groups from Carinthia, Austria and the Slovenian Philharmonic Orchestra, has been postponed due to technical difficulties.

A second Beta video copy is being arranged for shipment to Cleveland and should be aired in August or September.

Hilltop Village
A RETIREMENT COMMUNITY

25900 Euclid Avenue
Euclid, OH 44132
261-8383

Independent and Catered Living

- Private garden apartments
- Housekeeping
- Planned activities
- Transportation
- 24 hr. Emergency Pull Cord
- Free Laundry Facilities
- Nutritious Meals
- No endowment or entrance fee

Call us today for a lunch and tour

TRIGLAV

Folk Dance Group from Slovenia

Will hold a performance on **Friday, June 28** at 7:30 p.m., at the Slovenian National Home on St. Clair Avenue. Dancing and refreshments after the program. - Tickets available at Patria on E. 185 St., Polka Hall of Fame, Tivoli, and at the door.

Perkins Restaurant

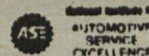
22780 Shore Center Dr.
Euclid, Ohio 44123
216-732-8077

Operated by Joe Foster

MAJOR & MINOR AUTO REPAIRS FOREIGN & DOMESTIC STATE EMISSIONS INSPECTIONS

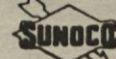
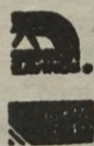

DIESEL ENGINE REPAIRS
4 WHEEL & FRONT WHEEL DRIVES
COMPLETE DRIVE-TRAIN SERVICE
FRONT END ALIGNMENT

ASE
AUTOMOTIVE SERVICE EXCELLENCE

EUCLID SUNOCO SERVICE

222ND STREET
940 East 222nd Street
281-9544

200TH STREET
470 East 200th Street
481-5822

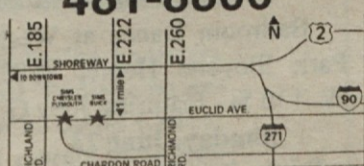
APPROVED

AUTOMOTIVE REPAIR

Joe Zigman, owner

BUICK
21601 EUCLID AVE
481-8800

SIMS EUCLID

CHRYSLER • PLYMOUTH
20941 EUCLID AV
692-3900

TOLL FREE
1-800-688-SIMS
(7467)

DID YOU KNOW
Slovenia...

Joseph Zelle

The 29th international gathering of writers of the famous PEN Club met on the Island of Bled. Among the participants was also Richard Jackson of the U.S.

A strike of university employees was scheduled for June 6th in Ljubljana.

France is trying to revive the bear population in the Pyrenees Mountains on the borders of Spain. Recently a 6-year old Slovenian

female bear was released in the woods. Hopefully Živa will start a new bear colony. A Slovenian bear was chosen, because it closest resembles the extinct French bears.

Pope John Paul II expressed his pleasant enthusiasm for Slovenia during his first regular audience since visiting Slovenia.

Another new Slovenian weekly will begin publishing. Its name will be *Panorama*. Ivo Kljaj will be its editor. Editorial policy will be concerned with political, economical, social, and cultural events.

It was 53 years ago that the bells of St. Magdaléna in Maribor were

removed by the occupying forces. Today new bells sounded for the first time after they had been blessed by Bishop Franc Krambergér, Bishop of Maribor. The new bells were installed in time for Pope John Paul II's visit to Maribor.

A plaque containing the names of 72 victims of the Communist revolution was dedicated in Šmihél near Žužembérk on May 26. (Uninformed smart cookies, please note.)

Firefighters in Radénci have new quarters besides the old firehouse to celebrate their 70th anniversary.

Dancers of the academy folklore group, *Francé Marolt*, were in Graz as part of the celebration of 1,000 years of Austria. There were also groups from Spain, Italy, Belgium, Greece, Ireland, Scotland, Romania, Croatia, Slovakia, Poland, Sweden, and from Austria itself.

In the Golden Arrow contest held in Ljubljana, Raymond Dèbévec was first with his air rifle points of 589. Grég Boh was second with 587. Matjaz Šuligoj scored 584. Among the women, Manuëla Rudolf of Ljutomer took 5th place with a score of 582.

On June 2, 1846 the first locomotive came steaming into Céljé, Slovenia. It was the first leg of the railroad line between Vienna and Terst. For the 150th anniversary, the Ljubljana railroad depot was completely refurbished and modernized. A celebration was observed on June 2, 1996. To mark the occasion the Bank of Slovenia issued special coins.

In the assembly hall of the University of Ljubljana, Rector Professor Dr. Alojz Kralj presented doctor's degrees to 14 candidates in science. Congratulations to the young men and women graduates!

On May 26 in Lipica an interna-

tional conference opened under the title *New Research Possibilities of Luminous Sources of the Third Generation*. Its purpose was to study synchrotronic radiation with special applications to Elettra in Bazovica. Elettra specializes in synchrotronics applications.

Either you are safe or killed on the Slovenian ways and highways. The last weekend in May, 6 people died in 4 separate accidents.

August Želéznik is Slovenia's oldest and lone manufacturer of accordions by hand. At 87 he still uses old manual methods to construct his instruments which he has been producing since 1929. It takes about 150 hours of work for each of the 1,500 accordions that he has built so far. Most of his accordions are sold in the U.S. and Australia, he says.

Join Fantje na Vasi on tour to Lemont

Anyone interested in joining the Fantje na Vasi on a bus trip to the new Slovenian Cultural Center in Lemont, Illinois still has time to sign up. The bus will depart on Saturday morning, June 22nd, and return on Sunday evening, June 23rd.

For further information, please contact John Srsen at 944-5709 or Tom Slak at 381-7718.

Mailing & Shipping Information

We have been in the business of supplying Mailing and Shipping Room equipment and supplies since 1939.

We handle all sorts of staples and staplers, mailing machines and POSTALIA Postage Meters, carton closing tapes - gummed and/or re-enforced and/or otherwise.

Automation Fastening Co.
(216) 241-4487

1138-58 West Ninth St., Cleveland, OH 44113

Coming Events

Saturday, June 15

Polka Mass, 4 p.m., Our Lady of Lourdes Shrine, 21281 Chardon Rd., Euclid, remembering deceased O-Ja members and all polka musicians who have passed on this year. Fr. George Balasko celebrant. O-Ja Button Box Group.

Wednesday, June 19

AMLA Scholarship Awards Banquet, Slovenian National Home, St. Clair with dinner at 6 p.m. Donation \$15.00.

Friday, June 21

Steak Dinner at Slovenian National Home, 3563 E. 80th St., Cleveland, from 5 to 8 p.m. Price \$8. Reservation call 341-6136, or 641-9664 or 243-4062.

Friday, June 21

Ballroom Dance at West Park Slovene Home, 4583 W. 130 St., Cleveland, featuring Fred Kuhar / and the Casuals.

Saturday, June 22

Lemont, IL Slovenian Cultural Center concert with Fantja na Vasi, 7:30 p.m. Dance music by Heritage Ensemble. Admission \$15. at door.

Sunday, June 23

Ohio Federation of KSKJ Lodges Annual KSKJ Day Picnic at the Slovenska Pristava in Harpersfield, Ohio. Games, food, refreshments, and music.

Wednesday, June 26

Waterloo Pensioners Club Picnic at SNPJ Farm on Heath Rd., Kirtland, O. Dinner served at 1 p.m. Music begins at 3. Tickets \$9.00 includes pork chop meal plus dancing. Tickets call 486-1505. Open to the public.

Friday, June 28

Ballroom Dance at West Park Slovene Home, 4583 W. 130 St., featuring Joey G.

Sunday, June 23

Triglav's First Picnic, Milwaukee.

Sunday, June 23

Goulash and Polenta Dinner sponsored by AMLA Northern District Lodges at AMLA Recreation Center, Kniffen Rd., Painesville, O. Joey Tomsick Orchestra. Donation \$7. Serving 1 to 3. Music 1:30 to 5:30.

Tuesday, June 25

Celebration of Slovenia's Independence Day with program at Slovenian National Home, St. Clair, Cleveland. Symposium 1-4; Mass at 6 p.m., with Bishop Pevec, speeches at 7:30 p.m.

Friday, June 28

Board of Slovenska Pristava presents a folklore performance of *Triglav* from Slovenia at 7:30 p.m. at Slovenian National Home on St. Clair. Admission \$10.00. Dance follows. Tickets call 486-4370 or 943-0621.

Sunday, June 30

Outdoor 35th anniversary celebration of Slovenska Pristava in Harpersfield with 12:30 Mass followed by dinner. At 3 p.m. program featuring folklore dance group Triglav from Slovenia plus Fantje na Vasi and Korotan and Kres. Tickets call 486-4370 or 943-0621.

Wednesday, July 10

Holmes Avenue Pensioners Picnic at St. Joseph Farm on White Road, starting at 12 noon. Dancing with Fred Ziwich and his International Sound Machine. Admission: Free.

Sunday, July 14

Triglav sponsored Mission Picnic in Milwaukee.

Saturday, July 27

Slovenian American Primorski Klub sponsors a concert by the Slovenian Ansamble Sneznik-Ilirska Bistrica at 7 p.m. in Slovenian National Home, St. Clair Ave. Admission: \$10.

Sunday, July 28

St. Anne's Lodge No. 150 KSKJ annual celebration with Mass in St. Lawrence Church at 10 a.m. followed by dinner at Sterle's restaurant at 12 noon.

Sunday, Aug. 11

Picnic and Dinner at Slovenska Pristava in Harpersfield, Ohio sponsored by the Belokranjski Klub. Music by Stan Mejac Orchestra.

Wednesday, Aug. 21

Federation of Senior Citizens annual picnic at SNPJ Picnic Grounds, Heath Rd.

Saturday, Sept. 14

Fantje na Vasi concert, St. Clair Slovenian National Home, 7:00 p.m.

Sunday, Oct. 13

Slovenian American National Art Guild Art & Crafts Show at Gateway Manor, E. 200 St., Euclid from 1-5 pm.

Saturday, Nov. 2

Glasbena Matica Concert, Slovenian National Home, St. Clair Ave.

Saturday, Nov. 9

Jadran Fall Concert Dinner Dance, Slovenian Workmen's Home. Dinner 5-6:30 p.m.; Program 7 p.m.; Dancing following. Tickets call 481-3187.

Sunday, Nov. 10

St. Mary's Church (Collinwood) celebrates 90th

St. Clair Rifle & Hunting Club

invites all interested people to a trapshooting competition at Alliston, Canada, on Saturday and Sunday, June 29 and 30.

Round trip on bus plus dinner on Sunday, \$40.00 a person. Please call 942-4025 for further information

VESTI IZ SLOVENIJE

21 - EU

Pomemben vmesni cilj dosežen: Slovenija podpisala sporazum o pridružitvenem članstvu pri Evropski zvezi

Pretekli ponedeljek je na zasedanju zunanjih ministrov držav-članic Evropske zveze, potekalo je v Luksemburgu, je Slovenija le dosegla sprejem kot pridružena članica EZ. Tako je Slovenija postala deseta država iz nekdanje komunistične Vzhodne in Srednje Evrope, ki je ta status dosegla, pri tem je prva od držav naslednic nekdanje Jugoslavije. Komentatorji menijo, da se je s tem sporazumom Slovenija pridružila drugim državam, ki imajo relativno prednost za eventualno polnopravno članstvo v EZ. Te države so Poljska, Češka in Madžarska. Menijo, da ima Slovenija prednost pred drugimi državami, ki so Slovaška, Romunija, Bolgarija ter tri baltske države.

Naslednji korak, ki naj bi prišel kmalu, je uradna prošnja Slovenije za sprejem kot polnopravno članico Evropske zveze.

Do pridruženega članstva je Slovenija prišla zaradi popuščanja Italije, ki je pod novo vlado Romana Prodiya zavzela milejšo stališče do Slovenije. Sicer sta Slovenija in Italija dosegla kompromisno rešitev, po kateri je tudi Slovenija popustila pri dveh točkah. Prva je privolitev, da bodo mogli tujci kupiti slovensko zemljo in objekte. Celotna uveljavitev te pravice ne bo vzela več kot štiri leta. Drugo popuščanje predvideva, da bodo mogli državljani držav Evropske zveze kupiti zemljo oz. objekte v Sloveniji takoj po ratificiranju pridružitvenega sporazuma, če so kdaj živeli na ozemlju Republike Slovenije vsaj tri leta. Gre tu predvsem, seveda, za italijanske državljane, tkim. optante. Slovenija in Italija sta si izmenjala pismi o vsem tem, in Italija pa ob tem poročanju še nista na razpolago. Objavljena bosta naknadno.

Skoro zadnji trenutek se je morala Slovenija soočiti z nepričakovano težavo, to v zvezi s sporom znotraj EZ zaradi angleških tkim. »norih krav«. Angleška vlada je zelo jezna nad postopanjem Evropske zveze do te krize in je grozila z nesodelovanjem z delovanjem EV na celi črti. Ker zahteva pridružitveni sporazum soglasje vseh držav EZ, bi ob popuščanju Italija lahko slovenski podpis prepredčila Anglija. Slovenska vlada in diplomacija je hitro reagirala na to nevarnost in je tudi uspela. Matjaž Šinkovec, slovenski vele-

poslanik v Londonu, je dejal: »Že smo mislili, da bo vlak postajo zapustil brez nas, a sedaj imamo priložnost, da ga dohitimo. Zelo veseli smo nad odločitvijo angleške vlade in potrjuje naše odlične dvostranske odnose ter precej skupno razumevanje glede vrste mednarodnih vprašanj, vključivše razširitve same Evropske zveze.«

Pri prizadevanjih za doseg pridružitvenega statusa pri EZ je Slovenija pridobila dragocene, a nepričakovane izkušnje. To je že lani povedal predsednik vlade dr. Janez Drnovšek: »V Sloveniji smo s precejšnjim presenečenjem prišli do spoznanja, da je EZ dejansko daleč od nekakšne idealistične demokratične ustanove, kakršne smo si je bili predstavili. Spoznali smo, da je znotraj EZ nenehno barantanje interesov, to večkrat tudi neprincipielno.«

Koalijska pogodba med LDS in SKD veljavna do volitev — Državni zbor zavrnil Petra Vencelja — Janko Deželak še naprej minister, ni pa več podpredsednik SKD

Po sodelovanju poslancev SKD v parlamentarni interpelaciji zoper zunanjega ministra Zorana Thalerja, ta je tudi uspela, je postalo vprašljivo, ali se bo mogla vladna koalicija še nadaljevati. Jastrebi v vrstah LDS so želeli izgon SKD, po daljšem obotavljanju pa se je strankin predsednik Janez Drnovšek odločil drugače. Pri LDS so sklenili, da naj bo še veljavna do prihajajočih volitev pogodba med LDS in SKD. To odločitev so tudi pri SKD sprejeli z zadovoljstvom. Tako bosta obe stranki formalno sestavljali vlado, čeprav je povsem jasno, da ni nobene ljubezni med njima.

Posledice, ki izvirajo iz Thalerjevega padca, pa še odmevajo. Tako je propadlo kandidiranje dr. Petra Vencelja, da bi bil imenovan za novi veleposlanik v Nemčiji. Parlament je pač zavrnil njegovo kandidaturo. Vencelj je v vladi odgovoren za stike s Slovenci v svetu in slovenskimi manjšinami v drugih državah.

V vrstah SKD so se morali ukvarjati s težavo v zvezi s podpredsednikom stranke in ministrom za ekonomske odnose in razvoj Jankom Deželakom. Kritiziran je bil zaradi odpravnine, ki jo je prejel pri odhodu z mesta direktorja Agencije za sanacijo bank in hranilnic. Deželak bo ostal minister, ne bo pa več podpredsednik SKD.

Slovenski parlament je sprejel zakon, po katerem postane lipiška konjereja podjetje, ki je javna last zaradi svoje kulturne pomembnosti. Podjetje bo nadaljevalo in razvijalo konjerejo ter razne programe, ločeno bo pa od Casina. Vodstvo podjetja bo pod vladno kontrolo, vlada bo tudi morala preskrbeti finančna sredstva, če bo podjetje zašlo v denarne težave. Podjetje razpolaga s približno 300 hektarov zemlje, ima pa približno 200 konj.

Iz Clevelanda in okolice

Domobranska proslava—

To soboto in nedeljo vabi Tabor DSPB na spominsko proslavo na Slovenski pristavi. Vsi podatki v oglasu na str. 11. Odpovedana pa je avtomobilska povorka in to zaradi poškodovanega mostu na I-90. Sliši se, da bo krajši obvoz pred in po mostu izročen prometu že danes ali jutri, s tem bo odpadel kar 18 milj dolg obvoz.

Oddaja odpovedana—

Do napovedane oddaje kantate »Carmina Burana« preteklo nedeljo ni prišlo, ker na postaji št. 25 niso mogli evropskega traka predvajati. Ko bo oddaja zopet na sporedu, bomo naknadno poročali.

Bralcem—

Slovenski del naslednje AD bo dokončan že prihodnje sredo opoldne. Tisti, ki imajo dopise ali druge vesti za objavo, naj jih posredujejo najkasneje do torika popoldne.

Stejk večerja—

Slovenski dom na E. 80 St. v Nevburgu bo pozdravil prihod poletne sezone (pomladne skoro ni bilo) s stejk večerjo in sicer v petek, 21. junija. Servirali bodo med 5. in 8. zv. Cena je privlačna, le \$8, za rezervacijo, pokličite 341-6136, 641-9664, ali pa 243-4062.

Novi grobovi

Andrew S. Selesnik

Umrli je 71 let stari Andrew S. Selesnik, mož Magdalene, roj. Apanasewicz, oče Barbare Simcic, Dolores, Marian Catanese in Andrewa, 4-krat stari oče, brat že pok. Christiana, Franka in Therese. Pogreb je bil 12. junija s sv. mašo v cerkvi sv. Frančiška Asiškega in pokopom na Vernih duš pokopališču.

Ann M. Intihar

Umrli je Ann M. Intihar, rojena Persina, žena Victorja, sestra Josepha in Mary Massimo, teta. Pogreb je bil 8. junija v oskrbi Želetovega zavoda s sv. mašo v cerkvi Marije Vnebovzete in pokopom na Vernih duš pokopališču.

Anton I. Udovic

Umrli je Anton I. Udovic, vdovec po Pauline, roj. Stovall, oče Anthonyja, 2-krat stari oče, brat Felixa Sajovica, Ann Dragonic, Christine Vidrik, Frances Godeck, Therese Novak, Dorothy Kaczarczyk, Bernice Balata, Eleanor Morrish ter že pok. Josephine in Johna. Pogreb je bil 7. junija v oskrbi Fortunovega zavoda, kjer je pogrebne obrede opravil č.g. Anthony Rebol, s pokopom na Kalvarije pokopališču.

(dalje na str. 16)

Slovenija svobodna že 5 let—

Ob praznovanju 5. obletnice proglativne neodvisnosti Slovenije, bo v torek, 25. junija, simpozij v SND na St. Clairju (1.30-4. pop.), sv. mašo v SND bo daroval škof Pevec (6h), sledil (7. do 9. zv.) bo sprejem, pri katerem sodelujejo Fantje na vasi, Glasbena Matica, Jadran, Zarja in druge kulturne skupine, pride iz Washingtona dr. Ernest Petrič in morda gost iz Slovenije. Le za sprejem so potrebne nakaznice (\$10), dobite jih pri glavnem uradu ADZ, Polka Hall of Fame, Tivoli Imports in narodnih domovih v Clevelandu, lahko pa pokličete Betty Rotar na 481-3187.

V Beli hiši—

Jutri se bo udeležil srečanja predstavnikov ameriških narodnostnih skupin s predsednikom Clintonom v Beli hiši častni konzul dr. Karl Bonutti.

Slovenski dan na SP—

Ob svoji 35-letnici prireja Slovenska pristava na svojih prostorih »Slovenski dan« in sicer v nedeljo, 30. junija. Ob 12.30 bo maša, sledi kosilo, ob 3h pop. pa bogat kulturni program. Že pred tem, 28. junija, nastopa v SND na St. Clairju folklorna skupina Triglav z Jesenic, ta bo sodelovala tudi na SP 30. junija. Za vstopnice in več informacije, pokličite Jožeta Žalika na 486-4370 ali Bredo Ribič na 943-0621.

Delegacija iz Ljubljane—

Častni konzulat nas obvešča, da se bo v Clevelandu od 30. junija do 4. julija mudila delegacija ljubljanskega mestnega sveta, vodil jo bo njegov predsednik in naš stari znanec Dimitrij Kovačič. Podrobnosti obiska še nimamo.

Okreva na domu—

G. Tony Vogel, Goller Ave. v Euclidu, se je vrnil domov po enem tednu v bolnišnici. Počuti se dobro in se vsem zahvaljuje za voščilne kartice, ki jih je bil prejel.

Slovenijo lepo predstavil—

Med nosilci olimpijskega ognja v Clevelandu pretekli ponedeljek je bil rojak Mirko Lebar. O njem so poročala na televiziji, oglasil se je tudi pri AD, v spremstvu njegove predlagateljice, dijakinje Urške Lorgor, novinarja tedenske revije Stop Martina Senice, ter predstavnice Coca Cola, ki je stroške krila. Goste je pripeljal častni konzul dr. Bonutti. Med daljšim obiskom in ogledom tiskarne, je g. Senica na našem računalniku napisal poročilo in ga faxiral v Ljubljano za Stop. Vsi smo občudovali vselega razpoloženja g. Lebarja in njegove neverjetne spretnosti z vozičkom. Skupina je obiskala še mesto Atlanta.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave, Cleveland, OH 44103-1627
Telephone: 216/431-0628 — Fax: 216/361-4088

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec — Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel — Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:
\$30 na leto za ZDA; \$35 za Kanado (v ZD valuti)
Dežele izven ZDA in Kanade: \$40 na leto (v ZD valuti)
Za Slovenijo, z letalsko pošto, \$160 letno

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:
U.S.A.: \$30 per year; Canada: \$35 in U.S. currency
Foreign: \$40 per year U.S. or equivalent foreign currency
\$160 per year airmail to Slovenia

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627

Published every Thursday morning

No. 24 Thursday, June 13, 1996

Zadnja pot mučencev

*Skozi gozd kolona čudna se pomika,
telo ob telesu, tako da drug se drugega dotika.
Tesno jih žica skupaj povezuje,
jé v meso, da bolečina ostrá v vsaki rani kljuje,
in kri curlja, kot po nevihti voda z mokrih listov.
Blede obrazi, oči jim steklenijo,
od muke strašne se solzijo.
Omagal je nekdo in obvisel na žici,
kot blaznežu sta se mu razširili zenici,
iskale luči so, kot včeraj v temnici,
a luči ni, le temna noč ga okrog in okrog obdaja...
Jezus! Marija!
Ne čuti udarcev več... V večnost se zazrl je pogled —
in glej! Kot meč - sveta zarja temno noč razdvaja -
tako nekda Rdeče morje se je razdvojilo,
rešilo izvoljeni narod in svorage potopilo. —
Med stenami teme zdaj zarja jasna pušča svojo sled,
po njej hodijo mučenci za zadnji svoj obred...
V zboru molijo svojo spravno molitev:
»Za grehe, za življenje naroda, za njega rešitev
sprejmi, Gospod, to našo krvavo daritev!
Naj zarja kot nam mu zasveti na pot,
ki vodi k Tebi, Dobroti vseh dobrot...!«
Tako molijo in padajo v jame,
v naročje zemlji da jih poslednjič objame,
ko sneli so ga s križa Človeka-Trpina,
kot dobra Mati svojega Sina.
Ob grobu ni človeka, ki pokropil bi telesa;
le bombe in ognjena toča mednje pada,
trga prsa, ude, kot čekani zlega besa,
ki v uživanju mu je sadistična naslada.
Potem še strašen pok in jama se zasuje,
med truščem zemlje glasove še se čuje,
ki prosijo za milost svoje rablje.
Grohot peklenski spremlja zadnje prošnje,
dokler tišina grozna se ne spusti na groblje...
Mir z vami, bratje... In slava vašemu spominu!*

OTMAR MAUSER

Iz njegove zapuščine, objavljena junija 1965
v publikaciji »Slovenska misel« št. 13.

Ameriški Bethlehem v Pennsylvaniji in slovenska
Murska Sobota sklenila POBRATIMSTVO

Začetek novega kulturnega in gospodarskega sodelovanja med slovenskimi
Prekmurci in ameriškimi prekmurskimi Slovenci, do včeraj
»ameriški Vendi« in vindiškimi Amerikanci«

New York, N.Y., 8. junija 1996. — Danes je v Bethlehemu v Pennsylvaniji prišlo do zgodovinskega preloma s še dovcerajšnjim lokalnim izročilom, da so prekmursko govoreči izseljenci iz madžarskega dela stare Avstre-Ogrske monarhije, ki so se kot ogrski Wendi/Windish od 1895 dalje naseljevali v ameriškem industrijskem središču Bethlehem, Pa., etnično Windish-Vendskega izvora. Tako je še včerajšnja Bethlehemska Windish-Vendska skupnost danes uradno sprejela, da je jezikovno in

narodnostno slovenskega prekmurskega pokolenja in se proglasila za del skupnosti Slovenskih Amerikancev.

Pobudo za ta zgodovinski prelom s preteklostjo je sprožil ameriški intelektuallec **Stephan Antalich**, po rodu Bethlehemčan prekmurskega rodu, rojen 1929, diplomirane Lehigh University v Bethlehemu, Pa. (1952), direktor družbe Antal Associates, ki izdeluje in prodaja instrumente za znanstveno raziskovanje, sam vrsto let delovni član Society for Slovene Studies

(Družbe za slovenske študije v ZDA) in *spiritus agens* lokalne »Bethlehem-Murska Sobota Sister Cities Association«.

Iniciativo za akcijo je imelo to »Združenje za proglašenje pobratimstva ameriškega Bethlehema v Pennsylvaniji in slovenske Murske Sobote«, akcijo samo pa je vodil županski urad mesta Bethlehema, medtem ko se je sama uradna svečanost vršila na City Hall trgu v samem centru Bethlehema od 10. do 12. ure dop.

Po odigranih državnih himnah, slovenske in ameriške, po invokaciji in predstavitvi častnih gostov, se je na uradni svečanosti na City Hall trgu vršilo uradno podpisovanje dogovora o pobratimstvu med obema mestoma, Mursko Soboto in Bethlehemom, Pa., združeno s slovesnima proklamacijama njunih predstavnikov, gospoda Kennetha R. Smitha in gospoda Andreja Gerencerja, in z uradnimi govori vrste ameriških senatorskih in kongresnih predstavnikov. Ob koncu tega dela programa je sledil blagoslov, ki ga je podelil prečastiti g. Robert Galinac, OFM.

Temu uradnemu programu prireditve je sledil slavnostni banket z družabnim srečanjem udeležencev v prostorih restavracije The Glass Slipper v Bethlehemu. V uradnem delu programa tega srečanja so si sledili: Uvodni pozdrav Roberta Rogana, podpredsednika odbora »Bethlehem-Murska Sobota Sister Cities Association«, invokacija č.g. Galinaca, in spored nastopov častnih gostov na banketu: Andreja Gerencerja, župana Murske Sobote, Kennetha R. Smitha, župana Bethlehema, dr. Ernesta Petriča, veleposlanika Slovenije v ZDA, g. Matjaža Kovačiča, generalnega konzula Republike Slovenije v New Yorku, dr. Silvestra Langa, predsednika Ameriškega slovenskega kongresa, Rudolfa Horvata, predsednika Mestnega sveta Murske Sobote, dr. Rada L. Lenčka, profesorja slovanskih jezikov in kultur na Kolumbijski univerzi v New Yorku, Stephena Antalicha, in Franka E. Podleiszek, predsednika »Bethlehem-Murska Sobota Sister Cities Assn.«

Na sporedu je bilo tudi skupno petje dveh slovenskih pesmi, ki so jih udeleženci

(dalje na str. 11)

ODBOR SLOVENSKE PRISTAVE PRIREJA

SLOVENSKI DAN

30. JUNIJA NA SLOVENSKI PRISTAVI

v počastitev 35. obletnice ustanovitve Slovenske pristave in pete obletnice neodvisnosti Slovenije. Sv. maša bo ob 12.30, nakar sledi kosilo. Ob 3. uri popoldne program, pri katerem sodelujejo Fantje na vasi ter folklorni skupini **Triglav** iz Slovenije in tukajšnji **Kres**. Po programu bodo muzikantje skupine Triglava igrali za ples.

Vsi prisrčno vabljeni!

Slomškov krožek sporoča...

CLEVELAND, O. - Obisk sv. očeta v Sloveniji je za nami. Clevelandski Slovenci, ki so se udeležili papeževga obiska, so prišli nazaj polni hvale, kako je vse lepo potekalo. Najbolj srečni in veseli so prišli nazaj pevci zbora Korotan. Povabljeni so bili, da so peli pri zbornem petju pri papeževi maši v Mariboru.

Po papeževem obisku so bili pevci iz Clevelanda gostje mesta Maribor in ne morejo povedati, kako lepo so bili sprejeti in deležni gostolubja od mariborskega župana in podžupana ter cerkvenih oblasti. V Mariboru so imeli tudi koncert v dvorani Union, ki je zelo lepo uspel.

Mariborskemu škofu Francu Krambergerju so izročili ček za \$2.500.00 od naše nabirke za Slomškovo zadevo. Vsega skupaj smo nabrali več kot \$23.000.00. Če pomislimo, da smo prosili samo potom Ameriške domovine, je to pravi čudež. Uredništvu AD se še enkrat iskreno zahvaljujemo za vso pomoč. Temu poročilu je priloženo zahvalno pismo škofa Krambergerja.

Od zadnjega poročila smo še prejeli \$50 od ge. Cirile Sluga iz Middlebury, Conn. Najlepša hvala!

Predsednik Slomškovega krožka v Clevelandu, g. John Petrič, in njegova žena Mary sta obhajala 6. junija 60-letnico poroke. Koliko dobrega sta v teh letih storila vemo vsi, in Bog daj, da bi dočakala, da bo škof Slomšek proglašen blaženim.

Letos ne bomo romali v Lemont 4. julija, kakor druga

leta, ampak 10. in 11. avgusta, to skupno z oltarnim društvom. O tem romanju bomo točno poročali drugi teden, kakor tudi o izletu v Toronto ob priliki Baragovih dni. Lahko pa se že sedaj prijavite za oba potovanja in sicer pri ge. Julki Smole (391-6547) ali pri Frank Urankarju (531-8982).

Še enkrat prisrčna hvala vsem, kateri ste nam pomagali pri naši nabirki.

Za odbor Slom. krožka:

Frank Urankar

Škof Franc Kramberger:

Spoštovani gospod!

Iskreno in prisrčno se Vam zahvaljujem za Vaše spremno pismo in priloženi ček za 2.500,00 dolarjev. Zahvala naj velja Vam in vsem članom Slomškovega krožka v Clevelandu. Redno se Vas spominjam kot našega velikega dobrotnika.

Obisk svetega očeta v Sloveniji je bil zares zgodovinski dogodek. Od vseh strani prihajajo samo pohvalne izjave. Tudi glede Slomškove beatifikacije je sam sveti oče povedal, da smo tik pred ciljem. Morda bo kar čez par mesecev. Vse drugo Vam bodo povedali naši dragi rojaki, pevski zbor iz Clevelanda. V uniojski dvorani so imeli koncert. Z velikim veseljem sem se udeležil. Bil sem zelo zadovoljen in srečen nad lepim in ubranim petjem.

S spoštovanjem Vas pozdravljam v Gospodu in se Vas spominjam v molitvi in pri sv. daritvi!

Franc Kramberger, l.r.
Maribor, 23.5.1996

Anton M.
LAVRISHA
Attorney-at-Law
(Odvetnik)
18975 Villaview Road
at Neff
692-1172
Complete Legal Services

TABOR ZDSPB V CLEVELANDU

Vas vljudno vabi na Spominsko proslavo na Orlovem vrhu Slovenske pristave

NEDELJA, 16. JUNIJA 1996:

SOBOTA, 15. JUNIJA 1995:

1. — Popoldne sprejemanje gostov
2. — Od 6. do 7. ure bo na voljo večerja
3. — Molitev pri Spominski kapelici in kratek program, ki ga bo podal Tabor DSPB Toronto, Kanada
4. — Prižiganje kresa in petje domobranskih pesmi

1. — Ob 9. uri zjutraj odhod avtomobilske povorke iz Clevelanda
2. — Ob 11. dop. sv. maša, ki jo bo daroval č.g. župnik France Kosem. Nato kratek govor domobranskega častnika udarnega bataljona
3. — Po končani komemoraciji bo na voljo kosilo
4. — Srečanje in pogovor z domobranci, prijatelji in znanci.

50. obletnica smrti generala Leona Rupnika

CLEVELAND, O. - V taborišču kot begunec se je nahajal general Leon Rupnik v Fermi, Italija. Tam je zelo preprosto živel. Ko je kadil cigareto, si jo je sam zvijal. V tem taborišču so bili tudi begunci Hrvati, ki so ga zelo cenili.

Ob priliki ga je tam obiskal angleški polkovnik in se z njim prijateljsko razgovarjal. Omenil mu je: »Če bi bil jaz na vašem mestu, bi takoj zapustil taborišče, tako bi bilo boljše za vas.« General mu je odgovoril: »Ostal bom v taborišču. Želim videti čimprej svojo družino, ki se nahaja v Avstriji. Tako bi skupno živeli.«

Znano nam je, da je bil general od angleške oblasti prijet in odpeljan v mesto Rim. Tam je bil zaprt in čakal na nadaljnjo usodo. Ker ni bilo v bližini dr. Valentina Meršola, da bi posredoval, ga je doletela žalostna usoda. Nepričakovano je bil pod angleško vojaško stražo odpeljan v Slovenijo. Na državni meji med Italijo in Jugoslavijo je bil izročen ljubljanski milici. Ta ga je odpeljala v zapore na Miklošičevo cesto. Še predno je prišel na dvorišče jetnišnice, je bilo dano v vednost tamkajšnjim uslužbencem o njegovem prihodu. Tudi zapornikom je bilo dovoljeno, da so lahko gledali skozi zamrežena okna ob njegovem prihodu.

Ko se je general pripeljal s tovornjakom na dvorišče jet-

nišnice, je bila tam že pripravljena podivjana mladina. Ko so odprli vrata tovornjaka, je bil zgrabljen za noge in vržen na tla dvorišča. Ako se ne bi pravočasno ujel na roke, bi imel glavo razbito. Podivjana mladina se je drla nad njim, pljuvala in suvala. Gotovo bi bil na mestu linčan od te podivjanosti. Takrat pa se je pojavil Ivan Maček-Matija, ki se je zgražal nad tem početjem in ga takoj zaustavil.

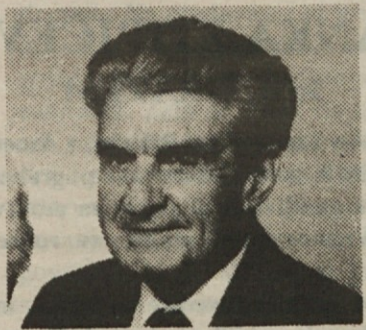
V bližini celice generala je bil jetnik, ki se je večkrat ponoči prebudil, ko so ga v njegovi celici mučili in so se slišali obupni glasovi. Omenjeni jetnik je bil izpuščen iz zapore. Odšel je na svoj dom, uredil potrebno in pobegnul v tujino. Posrečilo se mu je, da je prišel v Cleveland in se za stalno naselil v tem mestu. Ko je prišel v stik s tukajšnjimi slovenskimi ljudmi, je pripovedoval, kako so ravnali z generalom v ljubljanskih zaporih.

Letos je 50 let gen. Rupnikove mučeniške smrti, toda grob, kjer počiva, nam še vedno ni znan. Zakaj?

J. Vrtačnik

**BRALCI
AMERIŠKE DOMOVINE:
PRIPOROČAJTE NAŠ LIST!**

**V ljubeč spomin
ob peti obletnici smrti**

Jože Melaher (Umril 10.6. 1991)

*Spavaj mirno v tihem grobu,
Bog Ti večni daj pokoj!
Upamo, da v svetem raju
združimo se spet s Teboj.*

*Pozabili Te ne bomo
vse do konca naših dni;
v srcih bomo Te nosili,
dokler nam življenje tli.*

Žaljujoči:

**Marija — žena
Majda, Martin, Kristina —
hčerke
Ludvik in Frank — zeta
ter ostalo sorodstvo**

R.L.L.

Spominska domobranska proslava v Lemontu

BERWYN, Ill. - Spominski domobranski dan je bil letos še prav posebej pri srcu, ko smo se zbrali pred oltarjem, kjer domuje Kraljica Slovencev in kjer počiva, nedaleč od Nje, na lemontskem hribu. Njen največji častilec in apostol, prevzv. škof Gregorij Rožman.

Ta naš svetniški dušni pastir je kakor prerok v najtežjih časih, s prodorno mislijo in jasno besedo učil Kristusov nauk in, zvest cerkvenemu učiteljstvu, odločno svaril pred zmoto komunizma in njegovimi posledicami. Sprejel je nase odgovornost poslanstva in s tem neločljivo povezano težo križa. Škof Rožman ni s svojim narodom nikoli poklekal pred drugim kraljem, kakor Kristusom Kraljem in z njemu zaupano čredo, nikdar priznaval druge kraljice kakor Marijo, Kraljico mučencev, ki je spremila slovenske domobrance k Jezusu.

Na zadnjo majniško nedeljo so rojaki pri fari Sv. Štefana, skupaj s svojim župnikom, p. Blažem, darovali sveto daritev za večni mir in pokoj pokojnih domobrancev. Popoldne pa so poromali k brezjanski Mariji Pomagaj v Lemont k zadnji šmarnični pobožnosti v letošnjem letu, kjer so, po govoru p. Bernardina in petih lavretanskih litanijah, poklonili vsem, ki so trpeli in umirali pred 51 leti, širom slovenske zemlje, skrbno pripravljeno in spoštljivo izvedeno spominsko proslavo.

Po uvodni besedi je pevski zborček slovenske sobotne šole A.M. Slomška prisrčno zapel pesmico »Jezus, Ti si moja luč« in, za otroška grla, zares strumno in odločno, domobransko koračnico »Naj čuje nas presveti Bog!«

Z balado Zorka Simčiča je mala učenka slovenske šole, s sodelovanjem treh odraslih, zaskrbljeno klicala za očkom, ki so ga zagnile temne sence v zasneženem gozdu.

Sporočilo pomorjenih fantov in očetov, deklet in mater, otrok in mnogih duhovnikov ter redovnikov, s katerimi smo skupaj v cerkev hodili, skupaj živeli, je bilo doživeto podano s pesnitvijo Karla Mauerja »Mrtvi - živim«.

Globoko v srce nam je segla v nadaljevanju sporeda, Franceta Balantiča poezija »Zasuta usta«, v izvedbi mladeniča in

ob rahli, skoraj pridihani spremljavi dekliškega zbora.

»Mati piše pismo belo« so izbrale pevke ženskega zbora in občuteno zapele žalostinko skladatelja Zorka Prelovca.

Sledili so verzi pesnika Marjana Jakopiča »Mrtvemu bratu«, ki nam jih je recitator posredoval z vso prepričljivo iskrenostjo.

Globoko nas je ganila naslednja točka, »Milostna podoba«, občuteno prebran odloček, s katerim je škof Rožman živo upodobil lemontskim romarjem vso milino brezjanske Marije. Z njim nas je bralec izročil v Marijino varstvo, ko se v Njeni bližini olajšajo vse skrbi in naša žalostna srca najdejo uteho.

Nadaljeval je moški pevski zbor in z domobransko himno glasno izpričal, zakaj so domobranci darovali svoja življenja in zakaj bodo za vse večne čase drugačni od svojih nasprotnikov: imeli so v srcih en sam, vzvišen cilj: »...v slogi bratski hvali naj Boga, vsa Slovenija!«

V BLAG SPOMIN

OB 6. OBLETNICI SMRTI
NAŠEGA DOBREGA MOŽA,
OČETA, STAREGA OČETA,
TASTA, BRATA IN SVAKA

JERNEJA SLAK

ki je umrl 18. junija 1990

**DRAGI NAŠ „ATI“
POČIVAJ V MIRU IN
VEČNA LUČ NAJ TI SVETI.**

Žaljujoči:

Minka, žena
Mojca in Helenca, hčerki
Nejči in Tomaž, sinova
Cindy, snaha
Claire, vnukinja
Matija in Florjan, brata
v Kanadi
Andrej, brat, in Anica Koren
ter Lojzka Petek, sestri,
v Sloveniji
in ostalo sorodstvo v Ameriki,
Kanadi ter Sloveniji.

Sledil je spominski govor, v katerem je govornik nedvoumno pribil, da je edina pot v srečno, pravično in krščansko prihodnost, živa zavest in iskreno priznanje, kaj se je v Sloveniji med vojno in po njej v resnici zgodilo. (Govor sledi v celoti za tem dopisom.)

Spoštljivo spremljanje in pozornost vseh navzočih je usmeril naš dobri, mladi prijatelj, ki se pripravlja na božjo službo pred oltarjem, k simboličnemu domobranskemu grobišču, lepo okrašenim s skromnim, poljskim cvetjem in obdanim s premnogimi lučkami, nad katerim je kraljeval Križani, s prebodenimi rokami.

S svojim preprostim in globokim razmišljanjem nas je vodil preko trpljenja, žrtev in smrti, do zmagovalnega Vstajenja in Poveljanja. Skupaj smo odmolili Gospodovo molitev, nato pa je povabil navzoče, da se približajo h grobu in prižgejo sveče v večni mir in pokoj, nikdar pozabljenim svojem in prijateljem, ob rahlem spremljanju dekliškega zbora »Glejte, že sonce spet vzhaja«.

Z domobransko himno »Oče, mati, bratje in sestre« se je vse Marijino svetišče pridružilo pevskim zborom in se poslovilo od svojih najdražjih in od svoje nebeške Matere, Kraljice Slovencev.

Iz vsega srca cenimo vsestransko pomoč in sodelovanje predstojnika frančiškana

(dalje na str. 12)

**V hvaležen spomin
ob 9. obletnici smrti
drage**

Ide Leban

Umrla 14. junija 1987.

*Naj Ti bo Bog bogat Plačnik!
Počivaj v miru!*

Hvaležni

prijatelji

Spominska domobranska proslava v Lemontu

(NADALJEVANJE S STR. 11)

skega samostana. V priznanje in zahvalo naj pokličem po imenu vse, ki so sodelovali in nastopili na spominski kome-moraciji:

P. dr. Vendelin Špendov, Jože Goršič, Lojze Gregorič, Gregor Goršič, Karel Zorjan, Lidija Goršič, Andrej Remec, Jože Rus;

Lojzka Schuck z otroškim pevskim zborčkom: Erik, Kristina in Ester Nyberg, Mateja, Lojzek in Franci Schuck, Stanček Simrayh, Izabela Petek,

Lidija Goršič in Katica Eichstaedt;

Fanika Goršič z ženskim pevskim zborom: Mihaela Simrayh, Marija Petek, Lojzka Schuck, Branka Nyberg, Frančiška Martinčič, Minka Grašič;

Jože Arko z moškim pevskim zborom: Branko, Marko in Miha Magajne, Gregor Goršič, Lojze Gregorič, Stanko Kastelic in Andrej Remec.

— Jože Rus

Prof. Jože Goršič: Govor na spominski domobranski proslavi v Lemontu 26. maja 1996...

Dragi rojaki!

Dogajanje v Kočevskem Rogu, Teharjih in drugih krajih Slovenije po II. svetovni vojni, je bilo nadaljevanje početja partizanov ob Krimski jami v letih 1941-42, to je, pobijanje onih, ki so odklanjali komunizem (v to brezno so metali svoje žrtve, tudi nezanesljive partizane, nekatere kar žive). Pri zasliševanju žrtv so grozili: »še je prostora v Krimski jami«, to z namenom, da ustrahujejo Slovence in jih spremene v voljne sužnje brezbožnih voditeljev Osvobodilne fronte, ki so stremeli po prevzemu vse oblasti v povojni Sloveniji.

Ko sem v juniju leta 1993 prvič stal ob množičnem grobišču pod Krenom, sem v tišini Kočevskih gozdov občutil gorostasno protislovje med povečanjem partizanskega junaštva, prikazanega v številnih partizanskih spomenikih, raztresenih po vsej Sloveniji, in njihovem obnašanju. Ob pogledu na te partizanske spomenike, ki so jih Ljubljanci že ob postavitvi poimenovali »telovadci«, je gledalcu postalo jasno, da po vsej obljudeni Sloveniji vlada laž, kar so pričala tudi vsa javna občina — radio in tisk.

Pa me je petletni nedolžni otrok vprašal: »Striček, zakaj pa ti živiš v Ameriki?« — in si jaz nisem upal temu otroku po resnici odgovoriti. Veš, sem dejal, na Koroško sva šla z mojim mlajšim bratom Stanetom. On se je vrnil in so ga ubili; če bi bil prišel nazaj tudi jaz, bi tudi mene. Odraščajočim mladim, ki so seveda veliko slišali o izdajalcih in političnih izseljencih, sem naravnost povedal: Dokler se ne do-

kopljete do spoznanja, da so se voditelji Osvobodilne fronte s svojimi partizani borili za prevzem oblasti, ne pa za svobodo naroda, ne boste razumeli ničesar, kar se je dogajalo med vojno v Sloveniji.

Skoraj pol stoletja so komunisti širili med novimi rodovi Slovencev svojo laž o narodno-osvobodilnem boju. Pa je prišel čas, ko komunistični režimi v Evropi s svojimi zavoženimi gospodarstvi niso mogli več tekmovati s svobodnim svetom. Slovenci so začutili dih svobode, z glasovanjem jasno izrazili željo po ločitvi od komunistične in protislovenske strahovlade Beograda in uvedli s svojo ustavo večstrankarsko demokratično vladavino.

Toda, vodilni komunisti so izkoristili neizkušenost in nepredvidnost voditeljev novih strank, nadaljevali s svojo lažjo o državotvornosti partizanske preteklosti, zlorabili demokracijo in s kršitvijo ustave Republike Slovenije prišla nazaj h krmilu mlade države. Na vse kriplje se trudijo, da se zločini, storjeni med vojno in po njej, ne razjasnijo.

Med Slovenci, ki revolucije niso občutili na lastni koži, slišimo trditev: oboji — to je domobranci in partizani — so pobijali (kaj takega si takrat, ko so bili komunisti še trdno v sedlu, niso upali reči). Dvostransko pobijanje je sicer res za vsako državljansko vojno, toda, če se hočeš ubraniti obojenih napadalcev, se boš pač moral poslužiti orožja.

Dokler Slovenci v domovini ne dosežejo državljanske zrelosti, bomo rojakom takega mišljenja odgovorili: mladi ste še, boste dočakali čas, ko

bodo Slovenci strogo ločili, kaj je zločin in kaj ni, kdo je zločinec in kdo ne. Potrudimo se, da razjasnimo pojme in bomo strpni do drugače mislečih.

Končno, kako naj žalim tistega partizana, ki mi zagotavlja, da ni vedel za cilje partizanskega vodstva in da je šel v hosto iz ljubezni do domovine? Mar ni njegova bolečina večja od moje, ko vendar ve, da je s svojim udejstvom v Osvobodilni fronti, delno soodgovoren za pokole tisočev in tisočev sonarodnjakov v Teharjih, Kočevskem Rogu in drugod?

Ako moje besede, ki ste jih slišali, niso bile govornje iz ljubezni in spoštovanja do vseh mrtvih in živih Slovencev, ampak iz sovraštva do kogarkoli, ali če so bile potvorba resnice, bodo kot take razgaljene. Če pa so bile dobronamerne, ste občutili vez solidarnosti med nami. Glejmo v bodočnost z zaupanjem v Vsemogočnega Boga in v drug drugega!

Čuj nas večni Bog!
Tvoji smo sinovi,

MALI OGLASI

Lost Parakeet

Green with yellow head. On Norwood Rd., near St. Vitus. Answers to 'Beaker.' Reward. Call 431-1876.

*delo blagoslovi
naših slabih rok,
usmili se sirot,
Oče! z nami bodi,
kaži pravo pot,
ki do sreče vodi;
Ti nam daj kreposti,
da kar sklene um,
v dejanju naš pogum
izkaže brez slabosti.*

(S. Jenko)

Jože Rus: Ob letošnji spominski domobranski proslavi v Lemontu

Kdor pozorno spremlja utrip slovenskega življenja pri fari Sv. Štefana v Chicagu in pri novi župniji in kulturnem središču v Lemontu, verjetno ni preslišal očitkov, namenjenih prirediteljem spominske domobranske proslave na zadnjo majniško nedeljo pri Mariji Pomagaj na ameriških Brezjah.

Zares si ne morem misliti, da so te pripombe imele namen škodovati. Tem svojim izjavam, da prireditve te vrste ne spadajo v dvorano slovenskega kulturnega središča, da se s tako politiko razdira slovenska skupnost, neti nesoglasje in razburja duhove med Slovenci, ti naši rojaki verjetno niso posvetili pet minut resnega premisleka.

Ne bilo bi pa pravično, če bi pretirano poudarjali to, kar se jim je, brez dvoma, le nepremišljeno zareklo. Zato bo najprimerneje, da ne omenjamo njihovih imen. Nikakor pa ne moremo prezreti, kar so ti preprosti ljudje iznesli, kot so

najbolje vedeli in znali. Pri tem ne gre za iskanje krivca ali prisojanja krivde; gre predvsem, da kar najbolj iskreno poiščemo in odkrijemo resnico.

Če pomeni politika, pogumno pričevati in živeti našo ver v javnem življenju, izkazovati otroško ljubezen naši nebeški Materi in neomajno zaupanje v Kristusa, zvesto slediti jasni in odločni besedi svetniškega škofa Rožmana in cerkvenega učiteljstva, nikdar biti v zadregi, ko izgovarjamo domobransko ime, spoštljivo se spominjati in ostati zvesti pomorjenim bratom in sestram, očetom in materam in mnogim duhovnikom in redovnikom, ki so darovali življenja za srečnejšo, krščansko Slovenijo, truditi se po svojih najboljših močeh za vez edinstvi, ljubezni in medsebojnega spoštovanja v naši skupnosti, potem smo ponosni zares, da s tako politiko »razburjamo« svoje rojake. Pri tem pa nismo osamljeni, z nami je vsak Slovenec, ki mu je mar resnični demokrati in krščanski način življenja.

Kar pa zadene razburjanje duhov, naj zastavim vprašanje Marka Kremžarja, enega od ustvarjalcev slovenskega čudeža v Argentini: »Od kdaj je le mogoče kristjanom živeti po evangeliju pa ne razburjati okrog sebe razkristjanjenih duhov?«

SLOVENSKO AMERIŠKO SKUPNOST PODPRIMO!

V ZAHVALO IN LJUBEČ SPOMIN

1904

1996

Globoko potrti a vdani v voljo Vsemogočnega, naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je 11. maja 1996 za vedno zaspala naša ljubljena mama, stara mama, prastara mama in teta

IVANKA STIPIČEVIČ ROJ. ORAŽEM

Rojena je bila 14. oktobra 1904 v Lipovcu pri Ribnici, v Ameriko pa je prišla leta 1967. Globoko zahvalo naj prejme č.g. John Kumše za darovano pogrebno sv. mašo, za vodenje sv. rožnega venca v pogrebni kapeli, za ganljivo pridigo, in za molitve na pokopališču. Lepa hvala Oltarnemu društvu fare Marije Vnebovzete za molitev sv. rožnega venca v pogrebnem zavodu in pri pogrebni sv. maši.

Najlepša hvala vsem za krasne vence in cvetlice ter za sv. maše. Iz dna srca se zahvalimo vsem, ki so našo ljubljeno prišli kropiti, molili za njeno dušo, se udeležili pogrebne sv. maše ter našo drago spremljali do zadnjega počivališča. Lepa hvala organistu g. Rudiju Knezu za spremeljavo ter pevkam za lepo petje pri pogrebni sv. maši. Hvala lepa pogrebem, ki so nosili njeno krsto. Hvala osebju Grdina-Faulhaber pogrebnega zavoda za lepo urejeni pogrebni sprevid.

Razposlali smo zahvalne kartice vsem, ki so se nas in naše ljubljene posebno spomnili, in za katere smo imeli naslove. Ako kdo take kartice ni prejel, naj nam oprostijo in naj s to javno zahvalo sprejme našo globoko hvaležnost.

*V miru Božjem Ti počivaj,
draga, nepozabna nam;*

*V nebesih večno srečo uživaj,
do snidenja na vekomaj.*

Zalujoči ostali:

BRANIMIR, sin, z ženo Zdenko
ALENKA VUJINOVIČ, hčerka, z možem Srečkom
DJURDICA ŠLJIVIČ, vnukinja, z možem Zlatanom
IVANA in ANA, pravnukinji
ter ostalo sorodstvo v Clevelandu, Sloveniji in Avstriji.

Richmond Heights, Ohio, 13. junija 1996.

"Our Family Has Been Here
to Serve You Since 1903"

— Serving Slovenian Families for 90 Years. —

Grdina-Faulhaber Funeral Home

17010 Lakeshore Blvd.
Cleveland, Ohio 44110

531-6300

For further information call Don Faulhaber—Funeral Director

Preplanned Funeral Arrangements Available

• Facilities Available Throughout Northeast Ohio •

Dr. MATJAŽ KLEMENČIČ

Maribor, Slovenija

Etnični fraternalizem v priseljenskih deželah

Zbornik Etnični fraternalizem v priseljenskih deželah je sad simpozija, ki je bil organiziran ob okroglih obletnicah nekaterih slovenskih izseljenskih bratskih podpornih organizacij v Združenih državah Amerike, in sicer ob 100-letnici Kranjske slovenske katoliške jednote, 90-letnici Slovenske narodne podporne jednote in 60-letnici Progresivnih Slovencev Amerike. Vzajemna podporna zveza Bled iz Kanade pa je leto dni poprej (1993) praznovala svojo 50-letnico.

Bratske podporne organizacije so organizacije izseljencev, v katere so se ti združevali že pred sto leti, da bi v najnujnejših primerih (bolezen ali smrt bližnjega) dobili podporo za preživetje, saj tedaj v ZDA še niso poznali nobene oblike državnega, bolniškega ali starostnega zavarovanja. Poleg zavarovalne vloge pa so te organizacije podpirale tudi bogato kulturno življenje slovenskih izseljencev.

Slovenci so v ZDA ustanovili več takšnih organizacij. Med prvimi so že leta 1882 osnovali Društvo sv. Jožefa, katerega sedež je bil v Calumetu (Michigan), iz tega se je kasneje razvila Slovensko-hrvaška zveza. Ta se je v dvajsetih letih 20. stoletja pridružila Hrvatski bratski zajednici v Pittsburgu. Že pred prvo svetovno vojno pa so v ZDA obstajale še mnoge druge slovenske bratske podporne organizacije.

Takoj po prvi svetovni vojni je prišlo do poskusa združevanja levičarsko usmerjenih slovenskih bratskih podpornih organizacij, vendar pa se to pozneje ni zgodilo, je pa leta 1941 prišlo do združitve Slo-

venske narodne podporne jednote s Slovensko svobodomiselnostjo podporno zvezo, leta 1993 pa do združitve Jugoslovanske podporne zveze Slova s Hrvatsko bratsko zajednico.

Poleg omenjenih združitvev so nekatere bratske organizacije tudi zamenjale svoj uradni naziv. Tako se je Južnoslovanska katoliška jednota leta 1940 preimenovala v Ameriško bratsko zvezo, Kranjska slovenska katoliška jednota leta 1962 v Ameriško slovensko katoliško jednoto, Slovenska dobrodelna zveza pa leta 1966 v Ameriško dobrodelno zvezo.

Vsaka od teh organizacij je izdajala svoje lastno glasilo ali pa je zakupila strani v kakšnem od že pred njenim nastankom obstoječem slovenskem časopisu in v njih obveščala svoje člane o delovanju organizacije.

Tako je Slovenska narodna podporna jednota kmalu po ustanovitvi ustanovila Glasilo Slovenske narodne podporne jednote (leta 1916 se je preimenovalo v Prosveto), ki je izhajalo kot dnevni vse do 50. leta tega stoletja. Podobno svoje glasilo je imela tudi Kranjska

slovenska katoliška jednota. Ob tem naj posebej omenimo, da sta imeli obe organizaciji z izdajanjem glasil izgubo, to pa sta krili iz dohodkov, ki sta jih imeli kot zavarovalniški družbi.

Slovenski priseljenci, ki so se v ZDA priselili po drugi svetovni vojni, niso ustanovili posebnih bratskih podpornih organizacij, ampak so se tisti, ki so čutili potrebo po tovrstni organiziranosti, vključevali v Kranjsko slovensko katoliško jednoto.

Pregledni referati v zborniku nam podajajo delovanje večine slovenskih bratskih podpornih organizacij v ZDA (Slovenske narodne podporne jednote, Ameriške bratske zveze, Kranjske slovenske katoliške jednote, Jugoslovanske katoliške jednote in Progresivnih Slovencev Amerike).

Iz njih je razvidno, da je največja med njimi (Slovenska narodna podporna jednota) imela tik pred prvo svetovno vojno prek 50.000 članov. Nekaj manj članov (prek 35.000) je imela Kranjska slovenska katoliška jednota, Južnoslovanska katoliška jednota pa okrog 23.000 članov. Prek 10.000 članov sta imeli še Slovenska dobrodelna zveza in Slovenska svobodomiselnost podporna zveza.

V zborniku je obravnavan tudi problem ženskih podpornih organizacij pri poljskih ter slovenskih izseljencih v ZDA, pri čemer je posebej poudarjena vloga žena kot matere za ohranjanje etnične identitete pri drugi generaciji. Omembe vreden je tudi referat, ki načinja vprašanje različnih obravnav problematike druge generacije pri obeh največjih slovenskih bratskih podpornih organizacijah v ZDA (Slovenski narodni podporni jednoti ter Kranjski slovenski narodni podporni jednoti).

V zborniku je podan tudi pregled delovanja posebnih organizacij slovenskih Prekmurcev v ZDA, ki so se spričo svojstvenih značilnosti njihovega zgodovinskega razvoja v stari domovini iz časov pred prvo svetovno vojno organizirali v posebnih bratskih podpornih organizacijah.

Za primerjavo s slovenskimi bratskimi podpornimi organizacijami je v zborniku prikazano tudi delovanje poljskih, madžarskih, hrvaških, švedskih, nemških ter slovaških organizacij. Iz primerjave je razvidno, da so imele tudi te organizacije podobne značilnosti in namene kot slovenske.

Poleg organizacij slovenskih priseljencev v ZDA obravnava zbornik tudi organizacije priseljencev v Kanadi. Tako zvedemo, da je bila Vzajemna podporna zveza Bled organizirana leta 1933 v Kirkland Lake (Ontario) in da je bila to prva organizacija slovenskih rudarjev, nato pa so se ji v 50 letih pridružili tudi slovenski izse-

ljenci, ki so se v Kanadi naselili po drugi svetovni vojni. Sedež organizacije se je zato preselil v Beamsville (Ontario).

Posebna referata sta obravnavala tudi makedonske ter poljske organizacije izseljencev v Kanadi.

Iz teh referatov je tudi razvidno, da so omenjene organizacije izseljencev postale po drugi svetovni vojni, ko je Kanada uveljavila evropski način socialnega ter zdravstvenega varstva, predvsem kulturne ter prosvetne organizacije, medtem ko so podobne organizacije v ZDA še naprej obdržale svojo vzajemno podporno vlogo.

Poseben referat v tem zborniku je namenjen tudi organiziranosti slovenskih izseljencev v Avstraliji, čeprav tam ni bilo bratskih podpornih organizacij, saj je Avstralija že zelo zgodaj uveljavila zavarovanje po evropskem modelu. Zanimiv je tudi referat o diskriminaciji in integraciji hrvaških priseljencev v Avstraliji po drugi svetovni vojni, kakor tudi referat o hrvaških priseljenskih organizacijah na Novi Zelandiji.

V zborniku sta objavljena še dva referata, ki pa nimata neposredne zveze z organizacijami slovenskih priseljencev v ZDA. Tako so v referatu prof. Jožeta Velikonje, ta je sad dolgoletnega zbiranja podatkov, prikazani slovenski uspešnejši (poslovnejši ter intelektualci) v ZDA, ki se sicer ne vključujejo

v obravnavane organizacije slovenskih izseljencev.

Poseben referat je posvečen skupnostim prihodnosti, oziroma tako imenovanim elektronskim povezavam prek računalnikov ter ostalih elektronskih medijev, ki bodo olajšale povezovanje čedalje bolj razpršeno poseljenih slovenskih priseljencev v ZDA in drugod po svetu.

Kot smo že na začetku omenili, je zbornik sad simpozija, ki ga je Pedagoška fakulteta Univerze v Mariboru organizirala maja leta 1994, obenem pa predstavlja prispevek k obravnavi etničnega fraternalizma v priseljenskih državah tudi v širšem smislu, saj so med avtorji objavljenih referatov tudi nekateri najiminennejši raziskovalci te problematike.

SLOVENEČ,
6. junija 1996

Op. Ur. AD: Dr. Matjaž Klemenčič je bil organizator tega simpozija, na njem je sodeloval tudi podpisani. Dr. Klemenčič je tudi avtor knjige v angleškem jeziku o zgodovini Slovencev v Clevelandu.

Doktorska disertacija o slovensko-italijanskih odnosih v letih 1945-47

Trst-Gorica — Magistra zgodovinskih znanosti Nevenka Troha, ki se že dalj časa intenzivno ukvarja z dogodki na Primorskem zlasti v obdobju med drugo svetovno vojno in po njej, je pripravila novo zanimivo delo. Preučila je zgodovino slovensko-italijanskih odnosov v času od konca druge svetovne vojne pa do leta 1947, torej do podpisa mirovne pogodbe med tedanjo Jugoslavijo in Italijo.

Svoje ugotovitve je zapisala v nalogu za doktorsko disertacijo o omenjeni temi, ki jo bo kmalu zagovarjala na Filozofski fakulteti ljubljanske Univerze. Njeno delo - obsegalo bo nad 200 tipkanih strani - bo prvo, ki bo obravnavalo zgodovino slovensko-italijanskih odnosov v omenjenem obdobju. Magistra Nevenka Troha je zaposlena v Arhivu Slovenije. M.

NOVI GLAS, 23.5.1996

MALI OGLASI

For Sale By Owner

MARCELLA RD. 5 Room -One floor - Single - Enclosed porch. Basement. 50 x 400 + lot. \$65,000. To settle estate. 731-7462 or 486-2747

(23-26)

Kitchen Help Needed

Full time or part time. Also, waitresses needed. Apply in person. Fritz's Tavern, 991 E. 185 St.

(23-26)

MALI OGLASI

FENCES — OGRAJE

Any type of fence. Chain link, wood and ornamental iron. Railings for steps. Porches, balconies. We have our own surveyor. Call:

Jokic Fence Co.
944-6777

FOR RENT

Modern 3 room apt., next to Slovene Home for the Aged, off Neff Rd. Call 531-5754 or 951-3087. (x)

Visit Our Slovene American Auto Repair Shop!
NOTTINGHAM AUTO BODY & FRAME
Frame Straightening
Collision Repair
Painting
19425 St. Clair Avenue
Tel. 481-1337
Michael Bukovec, Owner

Prijatelj's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED PRESCRIPTIONS

Vladimir M. Rus Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000 (FX)

NADA PERTOT:

JEZIKOVNI KOTIČEK...

V zadnjem dopisu sem razmišljala o vejici pred večbesednimi vezniki. Naj jih nekaj navedem: **češ da, tako da, medtem ko, vtem ko, brž ko, zlasti če...**

Se enkrat naj poudarim, da moramo vejico postavljati tudi po lastni presoji. Ne morem se strinjati s pravilom, ki ukazuje tako: »Kadar prideta skupaj priredni in podredni veznik pred vmesnim odvisnikom, pišemo vejico samo pred prvim veznikom.«

Prepisala bom kar dva primera, ki ju navaja Slovenski pravopis(45): Pridem sam, in če bo le mogoče, pripeljem še koga. Votlina je bila suha, in ker je ne doseže nobena sapica, tudi topla.

Po svoji presoji bi postavila vejica tako: Pridem sam in, če bo le mogoče, pripeljem še koga. Votlina je bila suha in, ker je ne doseže nobena sapica.

V nekem svojem dopisu mi je prepisovalec postavil vejico pred kot. Vendar mi ni naredil usluge, ker vejice pri primerjanju ne pišemo, razen če nimamo v sestavljenem stavku dveh povedkov. Vodnika bolj poznamo kot (kakor) naši rojaki v Sloveniji. Linhartu zdaj bolj cenimo, kot so ga cenili v nekaterih obdobjih.

Ko pregledujem svoje stavke, se mi nemalokrat zgo-

di, da najdem med svojim pisanjem nerodnosti take vrste. **To so pasti, ki stalno prežijo na nas.** Koliko lepše se reče po naše: **Te pasti stalno prežijo na nas.**

Slovenščina ima sploh to lepo lastnost, da se izogiba gostobesednosti in skuša izražanje poenostavljati, a se tega premalo zavedamo. Kolikokrat se zalotim ob takih nerodnostih: Na predavanje ni prišel, ker se z govornikom ne strinja, in ker ga snov sploh ni zanimala. Zelo se trudi, da bi nas prepričal in da bi nas pridobil za svoje delovanje. Pravilno se stavka glasita: Na predavanje ni prišel, ker se z govornikom ne strinja in ga snov sploh ni zanimala.

Zelo se trudi, da bi nas prepričal in pridobil za svoje delovanje.

V teh primerih nam ne bi bilo treba niti razmišljati, kam postaviti vejico. Po istem kriteriju poenostavljanja bi se lahko izognili težavam, tudi ko bi izpuščali svojilne zaimke, ki za razumevanje sporočila niso potrebni. In koliko manj napačnih mojev in svojev bi lahko slišali in brali.

No, pa še drugič kaj o naših skupnih težavah!

NOVI LIST
Trst-Gorica, 23.5.1996

Dr. MARKO KREMŽAR

Junjska razmišljanja

PRVIH TISOČ

Buenos Aires, Ar. — Leto Gospodovo 1996 bo ostalo zapisano v slovenski zgodovini v znamenju obiska Kristusovega namestnika. Zgodovinar pa, ki se bo ob tem dogodku zamislil, bo dodal, da je papež stopil na slovenska tla prav petdeset let po tem, ko so komunistični oblastniki zaključevali verigo množičnih likvidacij in zlaganih sodnih procesov z obsodbo ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana. S to obsodbo je skušala totalitarna oblast dokončno zagrniti zaveso nad resnico in nad pravico med nami. Upajmo, da je obisk Janeza Pavla II. eno od znamenj časa, ki naznanjajo, da se temna zavesa pričinja počasi odkrivati.

Že nad pol stoletja se meseca junija spominjamo vseh žrtev komunistične revolucije na Slovenskem. Ker pa mineva letos petinpetdeset let od prvih umorov, s katerimi so komunisti pričneli v našem narodu boj za totalitarno oblast, je prav, da posvetimo več spoštljive pozornosti prav tem prvim zločinsko pobitim rojakom.

Tisoč je simbolična številka. Ko bodo pristojne državne komisije storile svojo dolžnost, bodo lahko ugotovile, da so v prvem letu revolucije, med julijem 1941 in junijem 1942, komunisti pomorili po Dolenjski, Notranjski, Gorenjski, Primorski, Štajerski in Prekmurju nad tisoč neoboroženih slovenskih civilistov.

Ob grozoti množičnih pobojev na Slovenskem po maju 1945 pa se rado zgodi, da pozablamo na prve likvidatorje VOS-a in partizanskih enot v času, ko ni bilo proti njim niti najmanjšega oboroženega odpora.

Ni slučaj, da so pomorili komunisti največ Slovencev v času, ko se ni njihovemu terorju nihče postavil po robu, to je, pred ustanovitvijo prve Vaške straže, pa kasneje po koncu vojne, ko so dobili v roke razorožene domobrance. Mnogi »narodni heroji«, ki vse do danes dobivajo priznanja in pokojnine demokratične slovenske države, so si pridobili največje revolucionarne »zasluge« prav z likvidacijami neoboroženih sonarodnjakov.

Preimenovani, a nespremenjeni komunisti opravičujejo, kot so to delali desetletja pod varstvom totalitarnega režima, svoje zločine še kar naprej s krilatico o NOB in o izdajalcih. Osvobodilni boj bi bil lah-

ko resnično narodu v ponos, če ga komunisti ne bi monopolizirali izključno v svojo korist in v vsestransko škodo slovenskega naroda.

Zloraba odpora proti okupatorju v partijske namene je gotovo ena najtežjih krivd slovenskih komunistov. Kar se pa izdajalcev tiče, je že skrajni čas, da bi se vprašali zgodovinarji, politiki, časnikarji in ljudstvo: koga naj bi pomorjeni rojaki izdajali, komu naj bi izdajali, zakaj naj bi izdajali, kakšno korist naj bi imeli ti preprosti možje in žene, fantje in dekleta od izdajanja Slovencev zasvoženim tujcem?

Izdaja svojega naroda je hud zločin. Kljub temu vse do danes ni bilo mogoče dokazati komunističnim žrtvam nikakega izdajstva. Kaj naj bi zagrešili ti ljudje, da so jih brez zaslisevanj, brez obsodb in v takem številu likvidirali učenci nekdanjih španskih borcev?

Ni skrivnost, kdo je odločal o njihovi smrti. Nerazumljivo pa je, da uživajo krivci in njih nasledniki še zdaj, ko sanjamo Slovenci o pravni državi, javne in celo državne časti prav kakor v času komunističnega totalitarizma.

Seznami med vojno pobitih Slovencev pričajo, da so partizani prizadeli našemu narodu več žrtev kot sovražni okupator. Po vojni in tako imenovani »osvoboditvi« je šlo skozi zapore in koncentracijska taborišča več rojakov kot vsa štiri leta tuje zasedbe. Domovino je zapustilo pred komunističnim terorjem več Slovencev kakor so jih bili zmožni izgnati in izseliti medvojni okupatorji.

Mednarodna dogajanja ob koncu vojne kažejo, da je bil zaradi povezave slovenskih komunistov s Sovjetsko zvezo del našega ozemlja ponovno odrezan od narodne glavnine. Kdo je tedaj podredil narodne koristi navodilom Kominterne? Kdo je bil potemtakem resnični izdajalec svojega naroda?

Ko jim ni bilo več mogoče prikrivati genocida, ki so ga storili nad domobranci in ostalimi člani slovenske narodne vojske ter ženami in otroci, ki so jih spremljali, so komunisti pričeli opravičevati svoje neopravičljivo dejanje, češ da so bili to ljudje, ki so prisegli zvestobo Hitlerju. Danes se lahko prepriča vsak, da je tudi ta trditev laž.

Pri tem pa novi rod dobro plačanih partijskih propagandistov namenoma pozablja, da so bili domobranci ustanovljeni šele jeseni leta 1943, to je po komunističnih likvidacijah ujetih Vaških stražarjev in dve leti po umorih njihovih prvih žrtev.

Pred domobranci so obstajale več kot leto dni le Vaške straže, ki so bile povsem samobrambne enote defenzivnega značaja. Pred Vaškimi stražami so bile od aprila 1941 med demokrati organizirane ilegal-

ne Legije, namenjene izključno odporu proti okupatorju. Tisoč nedolžnih slovenskih žrtev je bilo treba, da so nasprotniki komunizma spoznali, da je edini namen OF komunistična revolucija, njen končni cilj totalitarna država ter da jim preostaja ob partijskem nasilju le — samoobramba.

Za čuda šibkih in neodločenih slovenskih parlamentarnih komisij menda ne zanimajo rojaki, pomorjeni v prvem letu revolucije. In vendar, kaj naj bi zagrešili, da so zaslužili — smrt? Ali res celo izvojeni poslanci nočejo videti, da so ti Slovenci morali umreti po sklepu komunistične partije, ker so bili zvesti narodu in svoji veri? Kako morejo prezreti, da se je prav z njihovo smrtjo pričlenilo, kar mnogi v Sloveniji še vedno cinično imenujejo NOB? Množični poboji po koncu vojne dobijo pravo perspektivo kot epilog revolucionarnega procesa, ki se je pričel s pobojem prvih nedolžnih žrtev — štiri leta prej.

Prav je, da se ob tem spomnimo tudi nekrvavih žrtev komunizma na Slovenskem. To so rojaki, ki so ohranili pokončno držo bodisi doma sredi komunističnega totalitarizma bodisi v tujini. Nikdar ne bomo poznali imena in števila teh, ki kljub zaporom in desetletnemu preganjanju niso klonili, temveč so ostali zvesti sebi in moralnim vrednotam v času, ko so komunisti označevali neminljivost partijskega režima.

Še danes niso predstavniki slovenskih demokratičnih oblasti izrekli tem rojakom ne zahvale ne priznanja. Neštetim obsojencem ljudskih in vojaških sodišč ni bila popravljena krivica niti z javnim razveljavljanjem teh nelegitimnih sodnih procesov.

Debate okrog obsodbe škofa Gregorija Rožmana so sramota za ves narod. Ali bomo z »obnovitvijo« njegovega procesa res legitimirali vse tedanje sodne fraze, ki ne zaslužijo drugega kot uradno razglasitev neveljavnosti? Ali bo legitimna slovenska sodna oblast »obnavljala« procese vsake posamične žrtve »revolucionarnih«, »ljudskih« in »vojaških« sodišč tja od kočevskih procesov med vojno pa do onega proti četverici ob pričetkih iskanja slovenske samostojne in pravne države?

Komunisti so potrebovali krvavo revolucijo, da so kasneje lahko vladali s terorjem, tako kot so delali povsod, kjerkoli so prišli na oblast. Po srednji in vzhodni Evropi so že porušili spomenike, ki so jim bili kot simboli zločina, laži in tiranije v sramoto. Le pri nas in ponekod na Balkanu še častijo ideologe in izvrševalce nasilja. Šolske knjige in debate okrog spomenikov pričajo o nevednosti ali o neznačajnosti odgovornih Slovencev in to po petih letih demokratizacije in slovenske državne suverenosti.

Zdaj ni jugoslovanske oblasti, da bi se lahko izgovarjali

(dalje na str. 15)

Položaj koroških Slovencev

Ustavno določilo, ali: kam pes taco moli

Celovec — Ob obisku avstrijskega zunanega ministra Schüssla v Sloveniji je bilo omenjeno tudi vprašanje koroških Slovencev. Kakih konkretnih premikov v korist naše narodne skupnosti ni bilo; v bistvu se je izkazalo to, kar smo ugotovili že ob srečanju med zveznim kanclerjem Vranitzkyjem in njegovim slovenskim kolegom Drnovškom avgusta 1995 v Celovcu: Avstrija nima resne volje za reševanje odprtih manjšinskih vprašanj, pri tem pa se tudi vedno bolj poslužuje nemškogovoreče manjšine v Sloveniji.

Vendar to ni edina metoda, s katero skuša avstrijska diplomacija »uspešno« zabraniti reševanje koroškega vprašanja. Zelo jo tudi moti dejstvo, da se Slovenija smatra kot država-zaščitnica za svoje manjšine v Avstriji, Italiji in na Madžarskem. Avstrijci se dobro zavedajo, da so manjšine, ki imajo za sabo državo-zaščitnico, v močnejšem položaju kakor če te ne bi imele.

Posebej nazorno dokazuje to Avstrija sama v primeru Južnih Tirolcev. 2. maja je bila delegacija najvišjih predstavnikov Južne Tirose na obisku pri Schüsslu. Obe strani sta ponovno dali jasno vedeti, da o vlogi Avstrije kot državi-zaščitnici za Južne Tirolce ne sme biti niti najmanjšega dvoma. Tako Južni Tirolci kakor avstrijske oblasti bi upravičeno - zagnali vik in krik, če bi Italija začela osporavati zaščitno vlogo Avstrije oz. skušala uveljavljati stališče, da je južnotirolsko vprašanje zgolj »notranja italijanska zadeva«.

V zadevi koroški Slovenci pa skuša ista Avstrija pripisati Sloveniji enako vlogo, kakršno jo v zadevi Južni Tirolci najbolj zagovarjajo italijanski neofašisti. (Znano je, da prav neofašisti najbolj ostro nasprotujejo temu, da bi Avstrija bila zaščitna država za južnotirolsko manjšino.)

Da ta trditev ni iz trte zvita, dokazuje predvsem naslednje dejstvo: vsi merodajni avstrijski politiki, vključno zvezni predsednik Klestil, dosledno poudarjajo, da je po razpadu Sovjetske zveze in Jugoslavije državna pogodba zgubila svojo veljavnost in da je postal člen 7 »obsoleten« (Klestil).

Na drugi strani Avstrija ni pripravljena skleniti s Slovenijo meddržavne pogodbe, v kateri bi mdr. zagotovili Sloveniji vlogo države-zaščitnice za koroške Slovence. Glede tega se vladnima strankama SP/VP tudi ni treba bati opozicije: Slovenijo kot državo-zaščitnico za koroške Slovence odklanjajo celó Zeleni, o katerih bi pričakoval, da jim je vsestranska zagotovitev člena 7 sveta zadeva.

Ta izrazito negativni odnos avstrijske politike do zaščitne vloge Slovenije pa bi morali upoštevati predvsem tudi v zvezi z razpravo o ustavnem določilu. Kot je znano, se zav-

zemata vladni stranki, skupno s »F« in s predsednikom Sturmom, za ustavno določilo, ki bi sicer vsebovalo lepe besede o sožitju, bogastvu večjezičnosti itd., vendar bi to bilo že vse. Konkretno ukepe v korist narodnih skupnosti vlada in njeni zagovorniki odklanjajo, ker baje »čas za to ni zrel«.

Hkrati pa so ravno v zadnjih mesecih (in še posebej pred nedavnim obiskom zunanega ministra Schüssla v Ljubljani) visoki avstrijski politiki odkrito izražali svoje nezadovoljstvo s Slovenijo. Očitavajo ji, da se s svojim zavzemanjem za koroške Slovence »vmešava« v notranje avstrijske zadeve. Na žalost jih je pri tem - na srečanju zastopnikov NSKS in ZSO z ministrom Thalerjem (17. aprila) - podprl tudi Marjan Sturm, ki je mnenja, da tako »vmešavanje škoduje sožitju«.

Strategija avstrijske diplomacije je očitna: kot kaže, se načrtno prizadeva, da bi Slovenija zgubila vso pravico kot država-zaščitnica za koroške Slovence. V nadomestilo za to ponuja neobvezujoče ustavno določilo. Tako bi se lahko z njim v javnosti bahala, v resnici pa še bolj učinkovito zavlačevala oz. preprečevala uresničevanje narodnostnih pravic.

Izkušnje, med drugim iz sedemdesetih let, učijo, da glede naših pravic s strani Avstrije nikoli ni bilo pričakovati pozitivnih pobud. To, kar smo dosegli, smo izključno zaradi lastne vztrajnosti in s podporo države matičnega naroda.

Bili bi naivni, če bi mislili, da so te izkušnje postale nepomembne za sedanost in prihodnost.

Janko Kulmesch
Naš tednik, 3. maja 1996

KOLEDAR

JUNIJ

15. in 16. — Tabor DSPB ima spominsko proslavo pri Spominski kapelici na Slovenski pristavi. Maša ob 11h dop. 16. junija, v spomin na pomorjene domobrance in za žrtve v času revolucije.

23. Društvo Triglav, Milwaukee, priredi prvi piknik v Triglavskem parku.

25. — Simpozij, maša in kulturni program ob 5. obletnici deklaracije slovenske neodvisnosti, v SND na St. Clair Ave.

30. — »Slovenski dan« na Slovenski pristavi.

JULIJ

14. — Misijonska Znamkarska Akcija pripravi piknik na Slovenski pristavi, začeniš s sv. mašo ob 12. uri opoldne.

14. MZA Milwaukee priredi misijonski piknik v Triglavskem parku.

27. — Nevburška društva ADZ prirejajo Nevburški dan piknik na letovišču ADZ v Le-royju.

(dalje na str. 16)

MALI OGLASI

FOR RENT

1 bdrm apt with appliances & air cond. No pets. Near Slovene Home for the Aged. Call 261-0430. (22-25)

Apartment For Rent

4 rooms, w/elderly, elderly lady only. \$165. Waterloo Rd. area. Call 729-5255 anytime. (22-25)

Dr. JOŽE BERNIK, predsednik Svetovnega slovenskega kongresa

»Na nas gledajo kot na zamorčke«

Dr. Jože Bernik, pravnik in ekonomist, živi v Ameriki že petdeset let. Iz Slovenije je odšel malo pred koncem druge svetovne vojne, ko je bilo jasno, da jo bo preplaval komunizem. Trideset let je bil zaposlen pri neki ameriški multinacionalki. Zdaj je upokojen in je predsednik Svetovnega slovenskega kongresa (SSK) - organizacije, ki povezuje vse Slovence po svetu. Z njim smo se pogovarjali o nedavnem zasedanju glavnega odbora SSK v Ankaranu ter o njegovem osebnem videnju sedanjega političnega položaja.

• Kam bi med drugimi slovenskimi skupnostmi v tujini umestili Svetovni slovenski kongres?

V tujini je nešteto slovenskih organizacij, ki se ukvarjajo s kulturnimi, cerkvenimi, športnimi in narodnimi dejavnostmi. SSK pa je nova organizacija. Ustanovljen je bil pred petimi leti, na dan slovenske osamosvojitve, zato je zelo pomembno, kam kongres postaviti.

Smo civilna ter za Slovence po svetu in doma povezovalna, ne pa tudi krovna organizacija. Ne gre za elitistično organizacijo, ampak povežemo vse razmišljujoče, delovne in podporne ljudi, ki želijo tudi druga društva spodbuditi k različnim akcijam. Za zgled smo si vzeli podobne organizacije po svetu, med temi je najbolj znan Judovski svetovni kongres, ki je nastal pred mnogimi desetletji in ima tudi več denarja.

Ceprav smo nestranski, ne morem reči, da smo nepolitični, saj politiko razumemo kot delo za skupni blagor naroda in države. V kongresu so ljudje različnih političnih pripadnosti, zato imamo z zamisljivo o samostojnosti in neodvisnosti kar nekaj težav. Preden sem postal predsednik, so kongres vodili ljudje drugačne mišljenjske smeri. Zdaj pa so nas ožigosali kot desničarsko organizacijo, zaradi česar je naše delo dobilo negativen prizvok, slovenska družba pa ima do nas velikokrat odklonilno stališče.

• Kljub temu drži, da ste usmerjeni bolj desno kot levo?

Ne želimo biti usmerjeni ne levo ne desno. Po naših programih in razmišljanju smo uravnovešeni, saj želimo vse Slovence povezovati, na da bi pri tem prisegli na kakršne koli »svete krave«.

Za označevanja za desničarje najpogosteje pride pri vprašanju preteklosti. Nekateri še vedno vztrajajo pri tem, da se preteklost sprejme po šabloni, ki je bila določena v nedemokratskem režimu. Po našem mnenju pa je treba objektivno raziskati različna dejstva preteklosti.

Na žalost je videti, da je celotno ravnanje sedanje oblasti priseganje na neko državno religijo, ki bi jo morali sprejeti vsi. George Orwell je nekoč zapisal, da tisti, ki nadzoruje preteklost, nadzoruje tudi prihodnost. V Sloveniji je še vedno tako, da te takoj ožigosajo za desničarja, če oporekaš temu, kar so zapisali režimski zgodovinarji.

• Ali je SSK sploh potreben? Prave moči gotovo nima.

Mnogi menijo, da je kongres močna in finančno dobro podprta organizacija. V resnici gre za mednarodno, mlado organizacijo, ki ima premalo denarja in premalo mladih, razmišljujočih ljudi. Vse naše delo je zastojno. Vse vožnje si plačamo samo, celo naš tajnik dela brezplačno. Država nam daje malo denarja. Letos smo dobili tri milijone tolarjev, od tega sta dva namenjena slovenskemu delu kongresa.

Na žalost v Sloveniji ni mogoče dobiti ljudi, ki bi delali prostovoljno tako kot v drugih demokratičnih državah. Od tu vse težave...

• Koliko Slovencev po rodu je še vedno brez slovenskega državljanstva?

Prva skupina so ljudje, ki so se odpovedali jugoslovanskemu državljanstvu, ker niso želeli biti državljani nedemokratske in totalitarne države. Druga skupina so tisti, ki bi državljanstvo lahko dobili po starših, pa jih to ne zanima. Tretja skupina pa so takšni, ki državljanstva ne morejo dobiti zaradi birokratskih razlogov. Koliko je vseh, je težko reči.

• Govori se o številki 360 tisoč.

Res se govori o takšni številki, čeprav po mojem mnenju lahko pomeni le število vseh, ki se še čutijo Slovence. Je pa ta številka potegnjena iz zraka, saj do zdaj ni bila narejena še nobena resna analiza.

• Verjetno vam je znano, da je Zmago Jelinčič v parlamentarno proceduro vložil predlog zakona o odpravi dvojnega državljanstva. Predlog je za Slovence po svetu, milo rečeno, neugoden, saj bi se morali enemu državljanstvu odpovedati.

Nekatere države dvojno državljanstvo dovoljujejo, na primer Argentina ali Združene države Amerike, medtem ko Nemčija ali Avstrija ne. Osebnost se mi zdi neumno, da bi se moral odpovedati slovenskemu državljanstvu, če pa mi Amerika dovoljuje dve državljanstvi.

Po mojem gre pri omenjenem zakonu za tipično slovensko »škrtost«. Če bi nas bilo dvajset, in ne dva milijona, gotovo ne bi tako dlakocepili. Podobno se nam je zgodilo že z zakonom o državljanstvu. Namesto da bi vsem Slovcem po svetu brez velikih birokratskih zapletov omogočili pridobitev državljanstva, smo celotno zadevo zapletli do neskončnosti.

• Gre torej za diskriminacijo do Slovencev po svetu.

Seveda. Slovenci po svetu smo v domovini dobrodošli le na idealističen način, v praksi

pa ne. Na nas gledajo kot na zamorčke.

• SSK je bil pobudnik za pripravo predloga zakona o statusu Slovencev brez državljanstva. Kdo bi po tem zakonu dobil status Slovencev in kaj ta status prinaša?

Sprejetje tega zakona za Slovence brez slovenskega državljanstva omogoča 5. člen slovenske ustave. Gre predvsem za potomce preteklih in naslednjih generacij Slovencev (v Ameriki raste že četrta ali peta generacija). Po predlogu naj bi bili priznani, tudi ko pridejo v domovino, kot Slovenci; zavezali naj bi se za pomoč slovenski državi in imeli nekatere ugodnosti v Sloveniji.

Pri sprejetju zakona o posebnih pravicah in ugodnostih

PRVIH TISOČ...

(nadaljevanje s str. 14)

nanjo. Za sprenevedanje, za vztrajanje v laži smo v lastni državi odgovorni Slovenci sami. V našo javnost še ni prodrla zavest, da je že oklevanje pri obsodbi totalitarizma, revolucije in njenih krivic — apologija zločina!

Posredno in neposredno odgovorne za etnično čiščenje v Bosni skušajo postaviti pred mednarodno sodišče. Pri nas ni videti niti najmanjše politične volje, da bi slovenska demokratska oblast vsaj moralno obsodila revolucionarne poboje. Ali bo res potreba zahtevati od mednarodnih sodišč in svetovnih organizacij za varstvo človekovih pravic, da bodo storile to, česar slovenski parlament ne more ali noče.

Žrtve komunizma in njihovi potomci nismo nikdar klicali po maščevanju in strah pred revanšizmom je bila iz trte zvita propagandna poteza tistih, ki jih je strah resnice in pravice. Ko se leto za letom spominjamo vseh, ki so izgubili življenje ali svobodo ali ki so jim vzeli čast zaradi njihove načelne drže do komunizma, vztrajamo pri zahtevi, da demokratične oblasti slovenske države obsodijo krivico, ki jim je bila storjena.

Zahtevamo in bomo zahtevali do zadnjega diha, doma in po svetu, da se vrne dobro ime tistim, ki so že pred pol stoletja poznali vso perversnost komunizma, to je resnice, pred katero si nekateri rojaki še zdaj zatiskajo oči in ušesa.

Danes je večkrat slišati o potrebi spomenika neznanemu junaku. Ni pa znano, da bi načrtovali spomenik neznanim žrtvam revolucije. In vendar se vleče krvava sled teh žrtev od tistih prvih tisoč pomorjenih skozi Jelendol, Teharje, Hrastnik in Rog ter se polagoma spreminja v globoko stezo političnega nasilja tja do leta 1990. Ta sled ni izginila do današnjega dne kljub poganjkom pomladanskih trav in osamljenih cvetov.

ne gre toliko za močan praktičen pomen kot za psihološkega; gre preprosto za neko zaveznanost slovenstvu, na temelju katere se lahko nato od njih pričakuje podpora, če bi bila potrebna. Po tem zakonu naj bi za Slovence veljal potomec osebe slovenske narodnosti do tretjega kolena v ravni črti (do pravnuka), statusa in pravic na podlagi tega zakona pa naj ne bi dobila oseba, ki ne obvlada slovenskega jezika.

Pravice pa naj bi bile med drugim vstop v Slovenijo brez vizuma, če država, iz katere oseba izhaja, s Slovenijo nima podpisanega sporazuma, izenačenost z državljani RS pri plačevanju turistične in druge ponudbe v Sloveniji, inenačenost pri kandidiranju za štipendije, pravica do statusa rednega člana SAZU, pravica do aktivne in pasivne volilne pravice v državni zbor RS ter pravica do nakupa zemljišč in nepremičnin.

• Skratka, da ne bi bili obravnavani kot tujci.

Seveda. Po mojem mnenju bi morala država narediti več, da bi v svoj novi razvojni koncept pritegnila tako intelektualne kot finančne potenciale Slovencev po svetu. To bo težko, dokler bodo v matični domovini obravnavani enako kot drugi tujci. Prav zato tudi predlagamo, da bi v okviru urada za tujce ustanovili najprej nekakšen posvetovalni organ, ki bi spremljal problematiko Slovencev po svetu. Danes namreč ni ustanove, ki bi Slovcem po svetu z idejami pomagala ohranjati slovensko identiteto.

• Največjo oviro predlagani zakon postavlja tretji generaciji Slovencev, ki večinoma ne zna govoriti slovensko...

Zakon zahteva takšno znanje slovensčine, da si sposoben poslovati slovensko. Ne vemo pa, kaj to pomeni. Ali to pomeni, da mora govoriti in pisati stoddostno pravilno? Če je tako, potem ta zakon večini ne bo koristil. Ne bi smeli biti preveč ozkosrčni in birokratski.

• Druga težava bo pridobitev pravice do nakupa nepremičnin.

Ta del predloga zakona je verjetno najbolj sporen. Če bo to vprašanje urejeno z vstopom v Evropsko zvezo, potem ne bo težav.

• Kako je z vračanjem nacionaliziranega premoženja tistim Slovcem po svetu, ki imajo slovensko državljanstvo?

Nekaterim je bilo premoženje vrnjeno, vendar so bili v posebnem postopku in so v pravem času pritisnili na prave gume. Drugi pa še vedno čakajo na popravilo krivic in so v podobnem položaju kot Slovenci, ki živijo v matični domovini.

• Kako je s predlogom o pravičnejšem lastninjenju in dodatni razdelitvi certifikatov, ki ste ga dali skupaj z drugimi iz združenja neodvisnih pravnih in ekonomistov? Je ta pobuda zvedenela?

Združenje je spremljalo potek lastninjenja v Sloveniji in ugotovilo, da je še veliko premoženja, ki v razdelitev certifikatov ni bilo vključeno. Pobuda je še vedno uresničljiva, saj bo ravno zdaj prišlo do lastninjenja bank. S tem bi se morala ukvarjati država.

• Med drugim želite imeti dve stalni mesti za svoja predstavnik v parlamentu. Ali torej Slovenci po svetu podpirajo Janšev predlog zakona, ki bi jim to omogočil?

Podpiramo pobudo, da bi v parlamentu dobili dve stalni mesti, tako da bi lažje podpirali naše interese. Ne zanima nas, kdo je to predlagal, želimo le uresničitev. Čeprav bo nekaj tehničnih težav, ne dvomimo, da takšen podvig ni mogoč. Tudi Hrvatje po svetu imajo v parlamentu stalne seje. Prizadevamo pa si tudi za to, da bi Slovenci po svetu lahko volili krajevno in na veleposlaništvih.

• So za volitve na veleposlaništvih potrebni kakšni posebni dogovori?

Ne. Ne trdim, da ne bi bilo nikakršnih težav, vendar pa je zadeva izvedljiva. Argentinci imajo to možnost in za to ni potreben poseben dogovor. Tudi Hrvatje so to izpeljali. Moram opozoriti, da imamo Slovenci v ZDA veleposlaništvo v Washingtonu. Če živiš na zahodni obali, boš moral drago plačati, da boš oddal svoj glasovalni listič. Mnogi obupajo in se volitev ne udeležijo.

• Volitve so pred vrati. Kakšna so pričakovanja in upi?

Vsi upamo, da bo prišlo do takšne oblasti, ki bo mogla pritegniti vse Slovence. Tisto, kar je danes državna religija, se mora umakniti v zasebno sfero. Država naj upravlja državo, z drugimi stvarmi pa naj se Slovenci ukvarjajo sami, prek vzvodov civilne družbe. Naloga države pa je, da vsem omogoči enake možnosti. Upamo tudi, da bo imela država do Slovencev po svetu bolj družinsko, ne pa mačehovsko razmerje.

• Kako gledate na predlog poslanske skupine LDS, da se pretrga koalicijska pogodba s SKD?

Po mojem osebnem mnenju je bila ta koalicija že od začetka sporna. Če si namreč v vladi neprestano preglašovan, potem je vprašanje, ali gre za pravo koalicijo. Ker pa smo v predvolilnem letu, bo brez koalicije težko vladati. Po mojem bi se morali krščanski in liberalni demokrati vprašati, kaj je v tem vmesnem času koristno za prihodnost države in kaj še lahko skupaj naredijo.

• Kaj morajo narediti SKD?

Če ostanejo v vladi, kar bi bilo modro, bi se morali vnaprej dogovoriti za projekte, koristne za oba partnerja. Predlagati bi morali, da se razčisti nepravilno ravnanje ministrov.

• Najprej s čiščenjem svojih vrst? (Op. ur. AD: Tu je za zadevo v zvezi z ministrom Jan-

(dalje na str. 16)

Misijonska srečanja in pomenki

1136. »Dragoceno misijonsko sodelovanje«

(O. Vladimir Kos, Tokio, Japonska)

Takole piše sveti svetovni popotnik Pavel kristjanom v Filipi okrog leta 60 po Kristusu: »Nekateri oznanjajo Kristusa iz sebičnih motivov, nekateri pa zares iz srca; da se le Kristus oznanja, ostalo ni enake važnosti! Kako sem vesel, da se Kristus oznanja! Ne bom se nehal veseliti, saj sem prepričan, da me bodo Vaše molitve in opora Duha Jezusa Kristusa rešili.« (Fil 1:18-19).

V odlomku, ki mu pravimo 4. poglavje, se zahvaljuje za njihove darove: »V Gospodu sem se vas razveselil: spet ste dokazali svojo skrb zame. Se razume, da ste jo zmeraj čutili zame, a za njeno udejstvovanje ni bilo prilike... Različnim okoliščinam se znam prilagoditi - dobri jedi enako kot lakoti... On, ki je vir moje zmogljivosti, mi daje moč za vse to. In vendar - kako lepo od vas, da hočete deliti moje trpljenje. Zdaj bo moj Bog Tisti, ki bo v polni meri poskrbel za vaše potrebe, in sicer tako, da bo to delalo čast čudovitemu bogastvu, ki ga pomeni Jezus Kristus.« (4:10-14,19)

S stališča zvestobe delovanju

Svetega Duha v posameznem srcu je zavestno misijonsko so-delovanje v zaledju: visoka vrednost ali dragocenost, to je, tisto delo, ki koristi ne le določenemu cerkvenemu občestvu in misijonarjem, ki so z njim povezani; to delo koristi vesoljni Cerкви (prim. 1 Kor 12:26).

Če bi bila molitev in trpljenje zadostni sredstva za širjenje božjega kraljestva na zemlji, bi nam bil to naš Gospod jasno razodel. Da sta molitev in trpljenje - vsaj v obliki potrpežljivosti - nujno potrebni sredstva, nam je lepo razložil; v izrednih okoliščinah ostane ta edini sredstva, ki imata še to prednost, da sta zmeraj na razpolago!

A naš Gospod, ki je Stvar-

nik z Očetom in Svetim Duhom dinamike, ki podeljuje stvarjem neke vrste polnost in popolnost, je molitvi in trpljenju izrecno dodal: »Pojdite v svet... do konca sveta hodite!«

In ker si Gospodove besede niso v protislovju - kadar pri njih čutimo navidezno protislovje, je temu krivo naše nerazumevanje -, je treba Gospodovo zapoved razumeti tudi v luči naslednjih besed: »Niste vi mene izbrali, jaz sem vas izbral, da začnete prinašati sadove.« (Jn 15:16)

Bog izbere v skladu s Svojo

neskončno modrostjo in neskončno ljubeznijo - nikomur se pri tem ne dela krivica. Na drugi strani pa je »biti izbran za to ali ono delo za Gospoda« posebna čast. Tudi mi ljudje se čutimo tem bolj počaščene, čim višja je oseba, ki nam naloži določeno delo. Le da včasih takšno nalogo odrečemo, ker menimo, da nalogi nismo kos; pri Bogu, ki ve za skrivnosti človekovega srca« (Ps 44:22), tega spodrsrljaja ni; kadar vabi, ve kaj zmoremo. Kadar nas vabi h konkretnemu misijonskemu so-delovanju... n.pr. v MZA - ve, da mu bomo za širjenje Njegovega kraljestva in kraljevanja koristni.

»KORISTNI« Cerкви in svetu; naš Gospod si želi »obilnih sadov« (Jn 15:5); »koristni« v imenu Tistega, ki nas je izbral svobodno ali milostno, to se pravi, da si te izbire nismo mogli zaslužiti: »Ko opravite vse, kar vam je bilo naloženo, recite: Kaj posebnega v nas samih ni - izpolnili smo le svojo dolžnost.« (Lk 17:10)

Tako se lahko vsak veseli dragocenega daru ali milosti, da je njega ali njo izbral sam Gospod za to ali ono delo za ŠIRJENJE SVOJEGA KRALJESTVA; lahko se mirne duše zaveda te časti v božji družini; in vendar mora istočasno, ponižno priznati; seveda, kaj posebnega v meni osebno ni... Ali bo kdo mogel odreči našemu Gospodu genialnost izražanja?

S pristrčnimi pozdravi ostajam Tvoj vdani Vladimir.

Op. CW: Konec nadaljevanke MSIP 1074, 1085, 1086 in 1127.

»SVETI FINANČNIK

Tako kot nekdanj v stari Palestini, je tudi zdaj v Nebesih skoraj skrit, naš Jožef, Cerkvje sveti ekonom.

Po duhu smo sorodni Angelom; s telesom smo v živalski pradedružini; ah, srečni, da v Gospodu smemo biti!

Kdaj bodo mnogi, mnogi v širnem svetu spoznali Ga, se Ga oklenili — da s srca jim solzé obupa zbríše?

Sodelavce povabljen, podprí nas, finančnik sveti, Jožef, božje hiše! Naš svet še ni z ljubeznijo prežet...

Hvala za obe kartici, ki si me z njima vzpodbudil za tri nove pesmi. Gospod naj napravi, da bodo tu in tam v MZA koristile. Pristrčen pozdrav v Gospodu, Vladimir, 13. junija 1995.«

Prvi dve pesmi sta bili objavljeni v MSIP 1132 in 1134.

Jezuista Kosa pesniški talent je v domovini še dokaj neodkrit, kot mnogokaj, kar smo Slovenci v svetu zadnjih več kot 50 let skupno ustvarili. MZA je samo en tak, bi rekli v Ameriki, 'case in point'.

Ko od leta 1962 odkrivam in opazujem поблиže ameriški kontinent, Združene države in Kanado, mi je včasih pri duši tesno, saj smo bili povečini vsi krščeni in birmani in obdarovani z mnogimi lepimi talenti. Koliko jih je, ki nikdar niso misijonsko kaj globljega začutili ali žrtvovali in imeli ali vzeli 'for granted', da jih je v najtežjih časih slovenske tisočletne zgodovine Bog ohranil in izbral za Svoje.

Kaj vse bi s skupnimi močmi lahko v misijonih dosegli, 'če kruh delil bi z bratom brat, s prav srčnimi čutili' (Simon Gregorčič)? Vedno manj časa imamo in marsikdo bo verjetno doživel, da je zamudil veliko zlatih možnosti biti tudi misijonski pionir in pri gradnji Kristusove Cerkvje.

Darovali so zadnje tedne.

Družina Štefana Novaka, Scarborough, Ont., za gradnjo nove cerkve v Štepanji vasi, o. Jožetu Recku \$300. Neimenovana iz San Francisca \$780 (za sv. maše \$200, od tega poslano po njeni želji 20 intencij njemu duhovnemu sinu v Kenijo, misijonarju F. Kenyatta), nato po \$100 Karmeličankam v Medvode in drugim v Mirni peči, pomoč bogoslovjem v Ljubljani \$100, v Mariboru in

Na nas gledajo...

(nadaljevanje s str. 15)

kom Deželakom, čeprav ta v pogovoru ni izrecno omenjen.)

Če je potrebno, vsekakor. Če so dokazi za nepravilnosti, je treba ukrepati.

• Ali to pomeni, da se mora stranka takšnemu ministru javno odreči ali zahtevati njegovo razrešitev?

Vsaka stranka mora premisliti, ali ima med seboj ljudi, ki moralno ali drugače ne dosega kakovosti, ki jo stranka zagovarja. Če je potrebno, da neki vladni funkcionar gre, pa naj gre. Pokončnost je treba spoštovati, saj je to v volilnem letu tudi v interesu stranke.

• Ste tudi član častnega odboja za pripravo pete obletnice dneva državnosti. Kakšna bi morala biti ta proslava?

Vseslovenska, povezovalna in državotvorna, brez kakršnih koli simbolov preteklosti. Očitno pa bo tudi tokrat prišlo do razkola, saj naj bi borci na proslavi sodelovali kot častna četa. Na žalost je tako, da si takoj označen za razdiralca in revanšista, če se temu upreš.

Pogovarjala se je
Urša Matos
Slovenec, 3. junija 1996

Kopru pa vsakemu po \$75, CMA-MZA (kjer potrebno) \$60, Gimnaziji v Šentvidu \$50, in še \$20 osebno podpiranemu bogoslovcu Janezu Avseniku v Ljubljani.

Družina Andrew Owen in Martha Kelsy, Oceanside, Kal., \$400 za bogoslovca, 5. letnika, Boštjana Modica v Ljubljani, semenišču v podporo. Gdč. Maria Mlinar, Chagrin Falls, Ohio, \$200 (\$100 za vse slovenske misijonarje in \$100 kot dodatek k pomoči za podpiranega bogoslovca v Ljubljani).

Ga. Louise Šega, Joliet, Ill., \$25 za motorno kolo Simonu Obore. M.P. iz Chicaga, \$150 (\$50 za begunske bosanske otroke v Sloveniji, \$50 za misijonarja Simona Obore, in \$50 za poštno stroške MZA korespondence).

Vsem prav iskrena zahvala!
(Bo še)

Rev. Charles Wolbang CM
St. Joseph's Seminary
65 Mapleton Rd. P.O. Box 807
Plainsboro, NJ 08536-0807
Telefon: 609-520-8839
Fax: 609-452-2851

NOVI GROBOVI

(nadaljevanje s str. 9)

Sophie Falcone

Dne 1. junija je v Sarasoti, Fla., umrla 73 let stara Sophie Falcone, rojena Košir v Jelovcu pri Sodražici, v ZDA prišla l. 1952 in živela v Euclidu, vdova po Josephu, mati dr. Roberta (žena, dr. Anne), stara mati Melisse, sestra Marije Končar (vdova po Florijanu) v Euclidu in Dragota (žena, Vera) v Sloveniji, draga prijateljica Josepha Sojer, zaposlena pri Model's Meat Market od l. 1960 do svoje upokojitve l. 1986. Pogreb je bil 6. junija v oskrbi Želetovega zavoda na E. 152 St. s sv. mašo v cerkvi sv. Roberta in pokopom na Vernih duš pokopališču.

KOLENDAR

(nadaljevanje s str. 14)

28. — Slovenska šola pri Sv. Vidu prireja piknik na Slovenski pristavi.

AVGUST

4. — Klub upokojencev Slovenske pristave priredi piknik na SP.

10. in 11. — Zveza Oltarnih društev in Slomškov krožek imata romanje k Mariji Pomagaj v Lemontu.

MALI OGLASI

Za vsa električna popravila in preglede napeljav, pokličite J & J Electric na 486-5318. FHA Inspections, Insured, State Licensed Seniors: 10% Discount! (24-28)

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD
5316 Fleet Ave.
641-0046

Moderni pogrebni zavod.
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči.

CENE NIZKE
PO VASI ZELJI!

OUR GAME PAYS YOU
M I L L I O N S
EVEN IF YOU CAN'T
PITCH, HIT OR FIELD

All it takes to win Super Lotto is luck! And with at least four million at stake every Wednesday and Saturday, isn't it worth a buck to try your luck?

FEEL LUCKY TODAY?

The Ohio Lottery Commission is an equal opportunity employer and service provider.

Zelev Funeral Home

MEMORIAL CHAPEL

LOCATED AT

452 E. 152 Street

Phone 481-3118

Family owned and operated since 1908